Mogulii gunoaielor Capitalei/ Războiul minciunii

ROMÂNIA
Newsweek®
7-20.05.2021

₿ITCOIN, PREA MARE CA SĂ EȘUEZE

CREȘTEREA INTERESULUI PENTRU CRIPTOMONEDE, ALIMENTATĂ DE INVESTIȚIILE CELOR MAI BOGAȚI OAMENI DIN LUME, READUCE ÎN DISCUȚIE VIITORUL BANILOR VIRTUALI. ANALIȘTII CONSIDERĂ CĂ 2021 VA FI UN AN DE RĂSCRUCE: ÎNTRE ACCEPTAREA GENERALĂ ȘI IMPLOZIA SPECULATIVĂ.

ANUL 4 ■ NUMĂRUL 119 ■ PREȚ: 14,90 LEI

21119
5 948494 000029

ROCK FM

It Rocks!

www.rockfm.ro

Newsweek ROMÂNIA

7-20.05.2021 _ ANUL 4 _ NR.119

Apare bilunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 21 mai 2021

SUMAR

Periscop

06 **Eșec istoric**
Sănătatea: dezastre, corupție, haos

Opinii

10 MIHAI DUȚĂ
Politica externă de videochat și patrioatele care se-nchină la Ambasada Rusiei

11 FLAVIA DRĂGAN
Drepturile omului, un moft în România

Dosar

12 **Gunoieri de lux**
Mogulii gunoaielor Capitalei

14 Un sfert de veac de salubritate la Sectorul 1

16 Armele lui Armand în războiul cu Romprest

18 Supercom și-a câștigat exclusivitatea în instanță

20 Prigoana gunoiului din Sectorul 3

22 După 20 de ani, ROSAL a înlocuit REBU în Sectorul 4

24 Sectorul 5, catastrofă ecologică. Garantată Vanghelie & Florea

26 Ciucu de la 6 se bate pe gunoi cu Nicușor Dan

28 Groapa-fantomă a Eco Sud din Ilfov

31 Cum dispar gropile de gunoi din jurul Bucureștiului

32 Dosarele X: mai mult gunoi strâns decât produs în București

Periscop

34 **Profit în pandemie**
De 2X mai scump

38 **Sănătos**
Oul românesc, în blockchain

Internațional

40 **Rusia**
Războiul minciunii

Magazin

44 **Business**
Este Bitcoin prea mare pentru a eșua?

56 **Istoria rescrisă**
„Hotel Rwanda", de la erou la terorist

60 **Jocuri olimpice**
Trei sportivi calificați într-o săptămână

Calendar

62 Primul vaccin contra variolei

» P.56

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ **Sabin Orcan**

REDACTOR-ȘEF _ **Răzvan Chiruță**

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ **Cătălin Prisacariu**

Online manager _ **Ștefan Onica**
Senior editor _ **Mircea Marian**
Senior editor _ **Mihai Duță**
Senior editor _ **Petre Bădică**
Editor _ **Flavia Drăgan**
Editor _ **Adina Mutăr**
Editor _ **Răzvan Scăețeanu**
Reporter special _ **Petru Zoltan**
Contributori _ **Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu**

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ **Carmen Dincă**

DIRECTOR PUBLICITATE _ **Adrian Dinu**
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ **Andrei Sabin Orcan**

TIPAR:

ipc Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Hristos a Înviat!

Ramurile de salcie și finic sunt aduse în Catedrala Patriarhală, în Duminica Floriilor, pentru a fi sfințite, înaintea Paștelui ortodox.

📷 ➤ FOTO: INQUAM PHOTOS / ALEXANDRA PANDREA

BIBLIOTECA ALEPH

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Lalele, lalele

Ambasada Regatului Țărilor de Jos din România a sărbătorit Ziua Regelui prin oferirea de lalele galbene trecătorilor, pe 27 aprilie.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Gimnastică și artă

Trei tinere impresionează arbitrii cu mișcări spectaculoase, la campionatul de gimnastică aerobică pentru copii și seniori, pe 25 aprilie.

FOTO: INQUAM PHOTOS / MIHAI ANTONIO VASILE

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Aproape, dar la distanță

Trofeul UEFA EURO 2020 a ajuns în România, pe 25 aprilie, în cadrul unui turneu care marchează începerea seriei de evenimente dedicate Campionatului European de Fotbal

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

FOC ȘI GROAZĂ
20 de pacienți au murit în urma incendiului de la Institutul Național de Boli Infecțioase Matei Balș din București. 53 au fost transferați la alte spitale.

MOGULII GUNOAIELOR CAPITALEI
200 de milioane de lei anual cheltuie fiecare sector din București pe salubrizare. » P.12

EȘEC ISTORIC

Sănătatea: dezastre, corupție, haos

Vlad Voiculescu a avut un mandat de doar 113 zile la Ministerul Sănătății, în guvernul Cîțu, și nu avea cum să schimbe fundamental un dezastru care se agravează de la an la an.

COMPONENTA PE SĂNĂTATE DIN CADRUL PNRR a ridicat numeroase semne de întrebare din partea experților europeni, potrivit documentelor consultate de *Newsweek România*.

De exemplu, aceștia au chestionat ce presupune reforma managementului spitalelor, reformă lipsită de detalii specifice.

Criticii, precum premierul Florin Cîțu, i-au reproșat fostului ministru al Sănătății, Vlad Voiculescu, faptul că nu și-a asumat răspunderea pentru incidentele din mandatul său. „Eu doar vreau să vă spun că, așa cum fiecare contribuabil are legătură cu Ministerul Finanțelor sau așa cum fiecare elev are legătură cu Ministerul Educației, și fiecare pacient din România are legătură cu Ministerul Sănătății", a declarat prim-ministrul, cu câteva zile înainte de a-l demite pe Vlad Voiculescu.

Newsweek România vă prezintă un tablou al dezastrelor din sănătatea de stat, din primele patru luni ale anului 2021.

Premise: discursul opozantului PLUS

În perioada în care a fost ministru, Vlad Voiculescu a încercat să arate că nu el poartă răspunderea pentru o serie de incidente din spitalele de stat. Însă, când era în opoziție, discursul său era diferit, cel mai bun exemplu fiind declarațiile sale de după incendiul din 14 noiembrie 2020 de la Piatra Neamț, unde au murit zece pacienți.

Atunci, l-a atacat direct pe ministrul PNL al Sănătății, Nelu Tătaru. Vlad Voiculescu a vorbit mai puțin despre răspunderea lui Ionel Arsene (PSD), președintele Consiliului Județean Neamț, în subordinea căruia era spitalul.

„Ministerul Sănătății de acum este un dezastru. Un dezastru. Aparențele sunt salvate de un ministru bun povestitor care ne vorbește des în media plătită bine de guvern despre cocoașe și platouri și care în ultimele 6 luni ne-a spus că totul e sub control în spitale dar că românii nu poartă masca", scria Vlad Voiculescu, pe Facebook.

Într-un interviu acordat în acea perioadă, avertiza: „Ce s-a întâmplat acum la Piatra Neamț se poate întâmpla mâine în aproape orice alt spital din țară".

A avut dreptate, căci situația s-a repetat la spitalul Matei Balș, în ianuarie 2021. Cât despre ancheta de la Neamț, deocamdată nicio persoană nu este trimisă în judecată și nici nu există un raport oficial care să analizeze cauzele dezastrului. Doar managerul de la acel moment a demisionat, fiind înlocuit cu altul, numit tot de Ionel Arsene.

Incendiul de la Balș

La 29 ianuarie, a izbucnit un incendiu la spitalul Matei Balș din București. Patru persoane au decedat pe loc, din care trei carbonizate. 53 de pacienți, aflați în stare gravă, au fost transferați la 11 spitale.

Ulterior, numărul pacienților decedați a ajuns la 20.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

Foto INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Spitalul a fost fieful lui Adrian Streinu Cercel timp de aproape 30 de ani, dar acesta și-a abandonat funcția după ce a fost ales în Legislativ. După incendiu, Corpul de control al Guvernului a identificat o serie de nouă deficiențe majore în spital. De exemplu, instituția avea contract cu o firmă pentru asigurarea intervențiilor de urgență, dar această firmă nu avea avizul IGSU. Fapta a fost sesizată DNA-ului, la mijlocul lunii martie, dar de atunci nu s-a mai aflat nimic despre acest dosar.

Raportul vorbește și despre „supraveghere deficitară a bolnavilor din partea personalului medical aflat în serviciu, cu precădere în intervalul orar 01.00-05.00 dimineața" sau despre intervenția târzie a pompierului de serviciu.

Ministrul Vlad Voiculescu a fost mai degrabă prudent cu declarațiile, după acest caz: „Intervenția a fost extrem de rapidă și eficientă. Am fost relativ repede la fața locului după ce s-a produs incendiul (...) Vorbim despre o situație foarte diferită față de ce am văzut până acum, față de spitale precum Piatra Neamț, unde au fost manageri schimbați". Însă Voiculescu a schimbat, în 22 februarie, managementul interimar al acestui spital.

Când nu ard, se sufocă

Trei femei cu COVID-19 au murit la 12 aprilie 2021, când unitatea de terapie mobilă – un TIR transformat în spațiu de tratament – s-a defectat: instalația de oxigen s-a oprit, iar cele trei au murit sufocate. TIR-ul era gestionat de Departamentul pentru Situații de Urgență, iar spitalul este în administrarea Primăriei București.

Oana Gheorghiu, de la Asociația Dăruiește Viața, care a construit spitalul modular de la Elias, explicase, în urmă cu câteva luni, că aceste TIR-uri nu sunt o soluție pentru tratarea celor bolnavi de COVID-19: „Aceste tiruri nu au capacitatea de a funcționa pe termen lung. Sunt gândite strict pentru calamități - inundații sau un cutremur. Ții pacienții acolo 2-3 zile până îi stabilizezi. Este motivul pentru care nicio țară din lumea asta nu a folosit așa ceva. Toate spitalele din lumea asta, în momentul în care au avut nevoie de paturi suplimentare, au construit spitale modulare".

Raed Arafat i-a răspuns extrem de iritat: „Am tolerat până acum veninul lor împotriva sistemului de urgență dar și a mea personal. Însă ultima postare a uneia din cele două personaje din fundația respectivă, prin care atacă proiectul cu unitățile mobile de terapie intensivă, nu mai reprezintă un atac împotriva DSU sau a doctorului Arafat, ci un atac împotriva societății civile și a tuturor celor care s-au implicat pentru a face ceva".

După tragedia de la Babeș, poliția a declanșat o anchetă. Vlad Voiculescu a insistat în permanență că TIR-urile aparțin DSU.

Întrebat dacă se simte responsabil pentru această tragedie, Arafat a replicat: „Altă întrebare".

Evacuare de noapte, în portbagaj

Vineri, 9 aprilie, Raed Arafat a emis un ordin prin care spitalul de ortope-

FĂRĂ OXIGEN
Trei pacienți au murit sufocați în TIR-ul de terapie intensivă de la Spitalul Victor Babeș din București (stânga). La Spitalul Foișor, pacienții au fost evacuați cu forța.

die Foișor devenea spital de suport COVID-19, împotriva obiecțiilor managerului. La acel moment, nu se mai găseau locuri în Bucureşti, pentru cei internați cu COVID-19.

În seara zilei de vineri, a început evacuarea spitalului, proces care s-a transformat în haos, în timp ce omniprezenta senatoare Şoşoacă protesta în fața clinicii. Antena 3 a făcut spectacol, prin transmisiuni în direct de la fața locului și prezentând imagini cu pacienții evacuați cu mașini particulare, inclusiv în portbagaj.

Spitalul Foișor aparține de Primăria București, iar Vlad Voiculescu doar a avizat ordinul dat de Arafat. Însă premierul Cîțu l-a atacat direct pe ministrul Sănătății de la acel moment și a spus că așteaptă o demisie de onoare – ceea ce nu s-a petrecut.

La câteva zile după demitere, Vlad Voiculescu a susținut că Florin Cîțu s-a folosit de acest scandal pentru a-l scoate din Guvern.

Managerul spitalului, Cristian Ioan Stoica, aflat în această funcție din 1997, dar confirmat prin concurs abia în 2017, nu a fost demis și nici nu a primit vreo sancțiune. De spitalele din București răspunde viceprimarul PLUS Horia Tomescu, dar acesta s-a plâns că Nicușor Dan nu-i dă și drept de semnătură.

Lețcani: 13 milioane de euro pierduți

Și-n 2021, spitalul mobil de la Lețcani, lângă Iași, în care autoritățile locale au investit 13-14 milioane de euro, a rămas nefolosit. Spitalul a fost opera administrațiilor PSD din Iași și Neamț, fiind edificat în primăvara anului trecut, înainte de alegerile locale. Unitatea a fost închisă în ianuarie 2021 pentru că sistemul de climatizare nu făcea față, iar pacienții și medicii stăteau în frig. Un raport al Corpului de Control al Ministerului Sănătății arăta existența a nu mai puțin de 31 de deficiențe.

Una dintre ele viza tocmai sistemul de evacuare a apelor pluviale. După ce în Iași a plouat fără încetare aproape 24 de ore, apa a pătruns pe sub uși. Saloane care figurau, pe hârtie, ca având 88 de metri pătrați, aveau de fapt doar 40 mp. În plus, nu există manuale de service și utilizare a echipamentelor și nici certificate de garanție pentru toată aparatura.

La spitalul de la Lețcani există autorizație pentru 110 locuri, dintre care 40 la Terapie Intensivă. Nu au fost însă folosite niciodată mai mult de 18 paturi ATI.

Bolnavii de cancer, fără medicamente

La câteva zile după demiterea lui Vlad Voiculescu s-a aflat de criza de medicamente de la Institutul Oncologic. Nu mai puțin de 16 citostatice și alte 3 medicamente adjuvante necesare în tratarea pacienților care suferă de cancer aveau „discontinuități de aprovizionare", după cum a recunoscut chiar Ministerul Sănătății, care are în subordine acest spital.

Criza de medicamente a fost sesizată încă de la începutul lunii aprilie. Și alte spitale din țară aveau aceeași problemă. „Această situație se datorează unei defectuoase organizări a procedurilor de achiziții centralizate pentru medicamentele utilizate frecvent, care au consumul cel mai mare și pentru care nu au fost încheiate acorduri-cadru", a arătat Ministerul Sănătății, după ce conducerea a fost preluată de Ioana Mihăilă.

Manageri corupți

Vlad Voiculescu a reușit ca, în mandatul său, să schimbe câțiva manageri numiți interimar, dar imensa majoritate a spitalelor subordonate Ministerului și-au păstrat conducerile, chiar dacă unii directori aveau serioase probleme de etică.

De exemplu, la spitalul de oftalmologie București, manager este Marian Burcea, fost președinte CNAS trimis în judecată de DNA pentru constituire de grup infracțional organizat. El a candidat de unul singur și a câștigat concursul pentru funcția de manager, organizat în decembrie 2019.

La SJU Vrancea a fost la un pas de reinstalare Constantin Mândrilă, hoțul de conserve care a condus acest spital în vremea în care Marian Oprișan controla județul.

Curtea de Apel Galați a dat o primă decizie favorabilă fostului manager, care contestase în instanță ordinele ministrului Sănătății de anul trecut, Nelu Tătaru, privind încetarea contractului său de management.

Acesta este singurul spital județean subordonat Ministerului Sănătății, celelalte fiind în administrarea consiliilor județene.

523
de spitale sunt în România, potrivit datelor publice de la INS

368
de spitale sunt de stat

155
de spitale sunt private

70
sunt în subordinea Ministerului Sănătății, restul sunt controlate de autoritățile locale

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; SABIN CÎRSTOVEANU

EDITORIAL

Politica externă de videochat și patrioatele care se-nchină la Ambasada Rusiei

MIHAI DUȚĂ, senior editor al *Newsweek România*

Pe de altă parte, trebuie să ne punem un pic și în pielea săracilor spioni ruși. Vin și ei în România să se apuce de treabă și prima care li se predă și începe să le ceară scuze e Diana Șoșoacă. Realizează și ei că nu e chiar cum și-au imaginat. Apoi le face cu ochiul Codruța Cerva. Trebuie să fii călit pentru treaba asta.

Totul mi-aduce aminte de felul în care Ceaușescu făcea politică „externă". Cum înfiera el tovărășește occidentul decadent și preaslăvea nemilosul comunism sovietic.

Până acum, nu reținca adulatorii lui nea Nicu să fi emigrat în Rusia, însă vedem cu toții că în Europa, ba chiar și în SUA și Canada, au plecat milioane de români.

Cu toate acestea, acum, există aceste personaje de desene animate, specializate brusc în politică externă.

Capacul îl pune patrioata de videochat când întreabă Ambasada Rusiei la București de ce au oficialii ruși o prezență așa discretă în România. E clar că oamenii încep să-și pună întrebări. Care-o fi limita discreției la videochat?

Pentru asta nu i-a pregătit nimeni. Mai ales că Oana îi ia un pic și la sentiment și-i întreabă direct: Crede Moscova în lacrimi?

Ăia sunt total debusolați. Cum le-a trimis patrioata de videochat întrebările astea tăioase, adjunctul atașatului militar al Ambasadei Rusiei a și clacat. Pe la prânz, era și declarat persona non grata și acum e obligat să se întoarcă la el la unitate la GRU.

Cumva, a avut noroc. El a plecat, noi rămânem cu patrioatele astea de videochat și proaste maniere pe cap.

Desigur, locul colonelului GRU va fi luat de un alt cadru de nădejde, iar ele tot nu-l vor simți.

Mai penibil pentru videochatista specialistă în politică esternă este că nici măcar Ambasada Rusiei nu vrea să se asocieze cu ea.

Newsweek România a cerut Ambasadei Rusiei la București să comunice public dacă întreține o corespondență cu videochatista Oana Lovin. Ei bine, Reprezentanța diplomatică a Federației Ruse a evitat un răspuns clar, spunând că primește regulat multe întrebări de la cetățenii români și că se face o selecție a acestora. Chiar și rușii își dau seama că e jenant să arate care-s produsele propriei propagande.

Revenind la ai noștri, eu sunt doar uimit cum oameni care spun că NATO și UE ne vor răul vorbesc cu patriotism despre binele pe care ni l-ar putea aduce Rusia. Cum să vorbești despre libertate și să dai fix Rusia ca exemplu?

Cum să spui că te exploatează vestul, dar să n-aduci nici măcar în treacăt vorba că tezaurul României a fost furat de ruși? Furat și bine depozitat.

Cum să fii atât de prost să nu realizezi că toate protestele astea la care se vorbește admirativ despre Rusia sunt făcute cu largul sprijin al unor agenți de influență ruși?

Desigur, nu e cazul persoanelor despre care vorbeam mai sus. Ele fac parte din categoria proștilor utili.

Și ăștia sunt destui, din păcate. Masa asta de ușor manipulabili nu poate realiza niciodată că o țară măcinată de false conflicte este o țară vulnerabilă și nu-i niciun fel de act de patriotism să sprijini lucrurile astea.

Spre norocul nostru suntem membri NATO și UE, pentru că altfel am fi simțit din plin prezența rușilor și nu doar a diplomaților lor, așa cum istoria ne-a arătat-o din nefericire.

Drepturile omului, un moft în România

FLAVIA DRĂGAN, editor al *Newsweek România*

PSD și-a asigurat o sinecură la Consiliul de Monitorizare, o instituție pentru drepturile omului care doar ce a scăpat de sub conducerea unui inginer autor, fost senator PSD via PP-DD.

Un fost senator al PSD a fost instalat, și de data aceasta în fruntea instituției, cu voturile majorității senatorilor României.

În 2005, Emanuel Gabriel Botnariu era șef al Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihică București, un centru unde erau îngrijiți tineri cu dizabilități.

În această calitate, le spunea părinților acestor tineri cu dizabilități: „Ce, vreți să trăiască mai mult decât voi? Și așa au trăit mai mult decât prevedeau statisticile".

În fruntea acestui centru, Botnariu a fost implicat într-un scandal, fiind acuzat de părinți și de o parte a personalului de management fraudulos și de neasigurarea unor minime condiții pentru tinerii îngrijiți acolo: transportați în pături, puși în paturi suprapuse (deși erau și tineri cu dizabilități motorii), mâncarea proastă, unii dintre ei făcuseră TBC și chiar o tânără internată acolo fusese bătută. Asta, în timp ce Botnariu doar ce își renovase biroul, scria presa în 2005.

Ce să mai, un „medic de calitate", după cum l-a recomandat Lucian Romașcanu (alt etalon de cultură al PSD) luni, în ziua votului, în plenul Senatului.

Faptul că PSD nu are scrupule nu e de mirare în niciun fel, după Florinel Butnaru, instalat la fel la Consiliul de Monitorizare ori Grațiela Drăghici la Agenția pentru Egalitate de Șanse – cunoscută mai mult pentru celebrele cuvinte „femeia poate fi motostivuitor".

Înțeleg chiar și de la AUR, pentru care drepturile omului clar sunt cai verzi pe pereți, când susținătorii/membrii lor fac liste cu intelectuali buni de împușcat precum cuplul dictatorial Ceaușescu în '89, ca să fac referire la un episod extrem de recent.

La UDMR mai greu să ai pretenții, la ce background politic are această formațiune, iar PNL – am apreciat că senatoarea Alina Gorghiu a susținut în plen că Botnariu nu este calificat pentru această funcție – însă nu pot să nu-mi amintesc și că în 2013 aceeași Alina Gorghiu avea un proiect de lege prin care propunea medierea obligatorie între victime și agresori, inclusiv în cazul violurilor sau a violenței domestice, ori că unii liberali semnează alături de membrii AUR scrisori deschise în care îi iau apărarea lui Octav Bjoza, asta tot ca să mă refer la un episod recent.

USR-PLUS spune că toți senatorii formațiunii au votat la CM o candidată susținută de o coaliție de ONG-uri. Sper că așa este.

Dar, oricum ar fi, mi-e clar că, în general, pentru oamenii politici instituțiile de drepturile omului nu sunt altceva decât sinecuri pentru oameni de partid care au nevoie de un job călduț, nu contează cu ce preț.

Dacă acest Consiliu de Monitorizare ar fi funcțional, am ști în ce condiții mor sute de oameni cu dizabilități din centrele de stat, în ce condiții sunt ținuți pacienții psihici – poate vă amintiți de Săpoca, unde un pacient a omorât alți șapte, într-un episod de delir, când fusese culcat în același pat cu alți pacienți.

Mai acum vreo două zile am citit un text despre trei femei cu dizabilități psihice care au născut la maternitatea din Botoșani, ele nedându-și consimțământul pentru relații sexuale, neștiind să spună cine le-a abuzat și evident nimeni tras la răspundere.

Copiii lor au ajuns tot în sistemul de protecție. Despre asta vorbim. Consiliul de Monitorizare ar trebui să fie vocea acestor oameni, apărătorul lor în fața oricăror abuzuri.

Dar nu e mai bine să fie un post călduț de unde cineva încasează un zece mii de lei pe lună, fără bătăi de cap?

În decembrie, am stat de vorbă cu Laura Ștefan, de la Expert Forum, despre Avocatul Poporului, o altă instituție politizată de drepturile omului. Și-mi spunea Laura Ștefan atunci: „Doamna Weber trebuie să se lupte un pic pentru a convinge cu privire la onestitatea demersurilor sale, tocmai pentru că este afiliată politic și tocmai pentru că n-am respectat ceea ce trebuia să respectăm. Și n-am respectat de comun acord. Pentru că noi nu credem în aceste lucruri, noi credem într-o «variantă românească». Dacă vom avea vreodată un Avocat al Poporului independent, rolul lui va fi să deranjeze pe toată lumea". Subiectul „noi" subînțeles mai sus aici înseamnă politicieni. Aici suntem cu instituțiile de drepturile omului.

SACI
Gunoaie din București lăsate pe domeniul public

DE 2X MAI SCUMP
Nereguli majore la achiziţiile făcute pentru spitalele CFR. » P.34

GUNOIERI DE LUX

Mogulii gunoaielor Capitalei

În jur de 200 de milioane de lei anual cheltuie fiecare sector din București pe servicii de salubrizare.

CELE MAI MULTE CONTRACTE DE salubritate între companii şi sectoare au fost încheiate la finalul anilor '90 de către Primăria Generală, care, apoi, le-a cedat sectoarelor. Potul este enorm: în jur de 200 de milioane de lei anual pentru fiecare sector, deci 1,2 miliarde de lei pentru tot oraşul. În ultimii 20 de ani, s-au plătit 24 de miliarde de lei, în jur de cinci miliarde de euro pentru acest serviciu.

Dar nu e „rocket science" la mijloc, ceea ce face ca aceşti bani să fie foarte greu de urmărit. Din multiple motive: slăbiciunea statului a făcut ca traseul gunoiului să fie, practic, necunoscut, la fel ca şi destinaţia.

De altfel, nu e foarte clar nici cât gunoi se produce, nici cât se colectează: Primăria Generală oferă date care se bat cap în cap cu cele ale Agenţiei de Protecţia Mediului şi ambele seturi de informaţii sunt, oricum, sub cifrele oferite de Eurostat.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

Sau, altfel spus, pe parcursul gunoiul, din coşul de acasă până la groapă şi/sau reciclare, sunt prea multe găuri negre, unde cantităţile de deşeuri se pierd.

Aşa au apărut multele terenuri virane care sunt adevărate mini-gropi de gunoi prin care roiesc oameni ai străzii, animale abandonate, şobolani.

Dar aşa s-au făcut şi marile averi, tocmai din lipsa oricărei monitorizări a fenomenului, în ciuda multor instituţii care se fac că lucrează. De multe ori, corupţia a mers mână în mână cu operatorii din salubritate, la vedere.

Acum, Uniunea Europeană somează Bucureştiul să colecteze selectiv. O cerere ridicolă, dacă o raportăm la sistemul de colectare a gunoiului din București, înţepenit în ruginitele tobogane la comun din blocuri. Dar vor urma sancţiunile dacă Bucureştiul nu se conformează.

Nicuşor Dan are, acum, totul de câştigat. Sau de pierdut, dacă nu reuşeşte să se înţeleagă cu primarii de sector pentru a curăţa Capitala. Din păcate, premisele nu sunt fericite, după cum veţi afla din dosarul care urmează.

Foto INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

Un sfert de veac de salubritate la Sectorul 1

Plăți de aproape jumătate de miliard de euro s-au făcut în conturile Romprest timp de 12 ani.

ANDREI CHILIMAN A FOST ALES primar al Sectorului 1 în urma alegerilor locale din anul 2004, apoi a câștigat noi mandate în 2008 și 2012. La doi ani de la preluarea mandatului său de primar, a decis să nu mai prelungească contractul cu compania REBU, care se ocupa de colectarea gunoiului din sector din 2001. Primarul Andrei Chiliman a organizat o licitație pentru selectarea noului operator al serviciului public de salubrizare.

Pe 30 iunie 2008, primarul Sectorului 1, liberalul Andrei Chiliman, anunța semnarea unui contract de salubrizare cu firma Romprest Service pe o perioadă de 25 de ani. Conform prevederilor din contract, un audit al calității serviciilor prestate de Romprest pentru Primăria Sectorului 1 urma să se efectueze în 15 ani de la semnarea contractului. Adică în 2023.

Controversata afacere a fost prezentată de edilul Andrei Chiliman ca un succes pentru locuitorii sectorului, care urma să fie scutiți de plata taxei de salubrizare. Un alt motiv invocat de edilul de atunci a fost faptul că existau 20.000 de familii care nu aveau contracte de salubrizare.

S-au promis plăți de 60 de milioane pe an. S-a ajuns la 150

„Pentru curățarea străzilor din Sectorul 1, dar și pentru ridicarea gunoiului menajer de la cetățeni, valoarea contractului este de 60,4 milioane de lei pe an", spunea public Andrei Chiliman. Adică în jur de 17 milioane euro la data încheierii contractului. Dar plățile anuale aveau să îl contrazică. În primele șase luni ale anului 2008, s-au plătit peste 70,5 milioane lei. În 2009, s-au plătit peste 150 de milioane lei, apoi, în 2010, 127,8 milioane lei.

Până la finalul anului 2020, s-a plătit în total o sumă de peste 1,945 miliarde lei, adică peste 405 milioane euro la prețul mediu al unui euro de 4,8 lei.

Edilul Andrei Chiliman mai spunea că firma Romprest urma să asigure curățenia străzilor din sector și să ridice gunoiul menajer de la cetățeni și asociațiile de proprietari din Sectorul 1. Câteva luni mai târziu, pe 1 noiembrie 2008, Primăria Sectorului 1 a început să-i notifice pe toți agenții economici că trebuie să rezilieze contractele de salubritate încheiate cu alte firme și să semneze unele noi cu firma afaceristului Florian Walter.

Primăria Sectorului 1 și compania Romprest au semnat mai multe acte adiționale la contractul-cadru, prin care s-a modificat complet obiectul inițial al contractului, De exemplu, pe 23 octombrie 2010, s-a semnat Actul adițional numărul 2, prin care firma Romprest urma să se ocupe și de deszăpezirea sectorului.

În iulie 2009, s-a semnat un nou act adițional prin care s-au introdus noi artere pe care urma să se execute activități de salubrizare. Tot la finalul lunii iulie 2009, s-a semnat Actul adițional 4 prin care iar s-au introdus alte artere față de lista inițială.

Succesul Romprest în Sectorul 1 arată că un primar poate fi mai tare decât legea sau instituțiile centrale ale statului

Uciderea concurenței a diminuat contractul cu trei ani

Consiliul Concurenței a demarat o investigație având ca obiect piața serviciului de salubrizare la nivelul Municipiului București. În urma investigației, Consiliul Concurenței a concluzionat într-un raport că „desfășurarea activităților ce fac obiectul contractului de delegare a gestiunii serviciului public de salubrizare blochează accesul pe piață pentru o durată nejustificat de mare". Motiv pentru care a solicitat „reducerea termenului de delegare a gestiunii serviciului de salubrizare pentru Sectorul 1 al Municipiului București la o perioadă care să permită realizarea unui serviciu de salubrizare de calitate, fără a distorsiona mediul concurențial din acest domeniu de activitate".

Dar primarul Andrei Chiliman s-a opus, motivând că nu se încalcă principiile liberei concurențe. Controversata afacere a ajuns la Curtea de Apel București, acolo unde magistrații au dat dreptatea Concurenței. Astfel, în mai 2012, contractul dintre Primăria Sectorului 1 și Romprest a fost redus cu trei ani.

Creștere de tarife cu 50%

Dar Romprest, sub conducerea lui Florian Walter, nu a ieșit în pierdere.

FOTO: LIBERTATEA.RO; INQUAM PHOTOS / MARIUS DUMBRĂVEANU; FACEBOOK / DA TUDORACHE

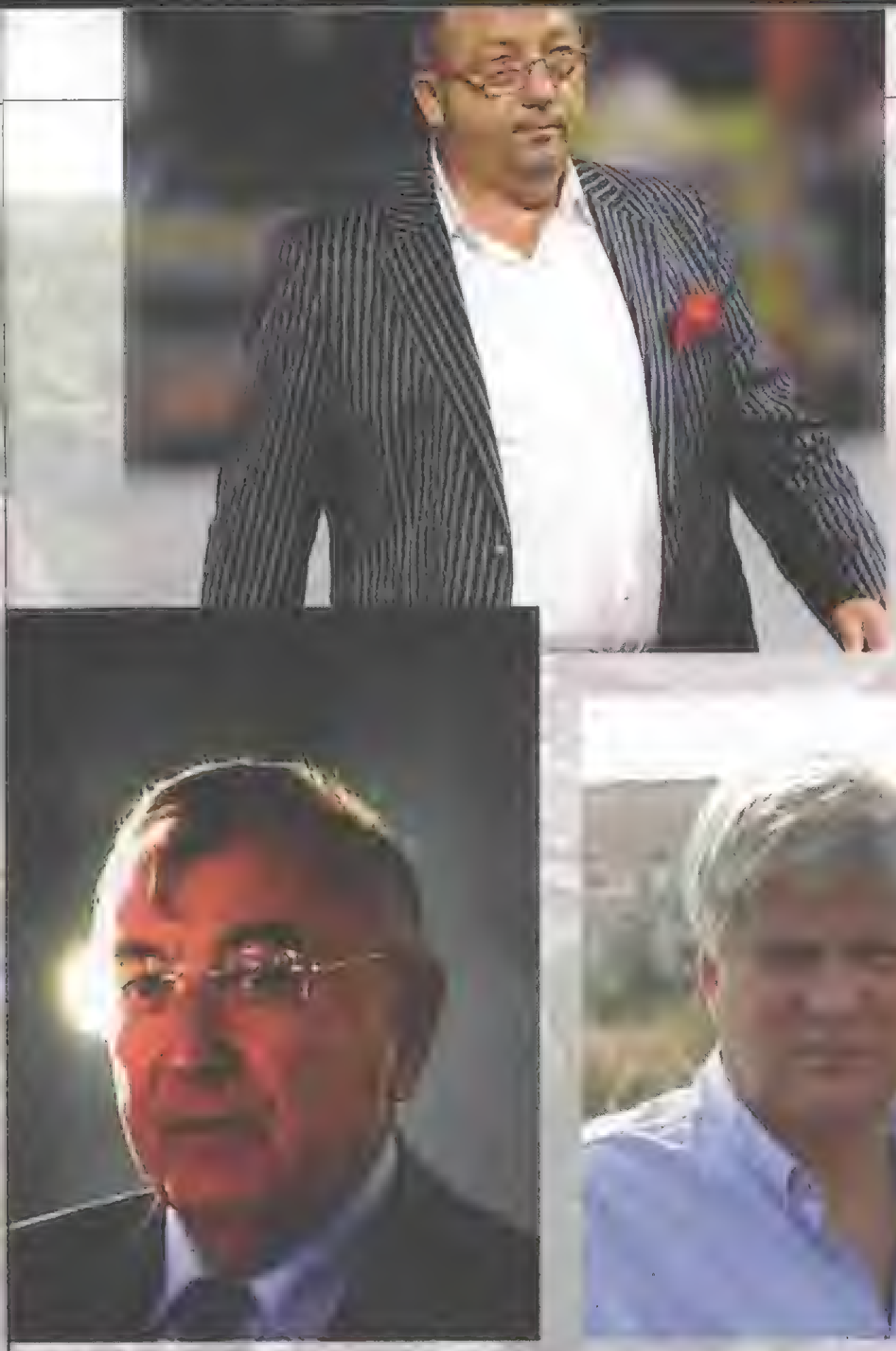

TRIO
Florian Walter (sus) și primarii Andrei Chiliman (jos, stânga) și Dan Tudorache au îmbogățit Romprest

Pe 12 iunie 2012, s-a semnat un nou act adițional, prin care s-a cerut creșterea prețului de colectare a gunoiului cu indicele prețurilor de consum pe ramura de apă, canal, salubritate. Cu cât a crescut prețul?

De exemplu, la data semnării contractului-cadru, tariful de colectare a gunoiului a fost stabilit la 58,85 lei pe tonă, tariful de transport la 37,35 lei, curățatul zăpezii avea prețuri cuprinse între 65,12 lei pe ora de acțiune și 167,51 lei.

De la 1 iulie 2012, prețurile s-au majorat de cinci ori până la finalul anului. În decembrie 2012, prețul pentru colectarea unei tone de gunoi ajunsese la 89,16 lei, transportul unui metru cub, la 56,59 lei, iar ora de acțiune pentru curățat zăpada ajunsese la prețuri cuprinse 98,66 lei și 253,78 lei.

Lucrări noi fără licitație

În noiembrie 2014, primarul Andrei Chiliman a promovat o hotărâre de Consiliul Local prin care s-a aprobat ajustarea tarifului general pentru colectarea gunoiului din sector.

Astfel, prețul a fost redus în medie cu doi lei. Dar, nici de această dată, firma Romprest nu a ieșit în pagubă. Pentru că s-a semnat un nou act adițional prin care Romprest a primit un contract pentru măturat și spălat străzile. Pentru fiecare sută de metri de măturat mecanizat, tariful era de 4,15 lei cu TVA, măturatul manual - 5,58 lei, întreținere - 1,76 lei, răzuitul rigolelor - 75,71 lei pe metru liniar, spălatul străzilor - 4,37 lei, colectarea deșeurilor rezultate - 37,81 lei mc.

Tudorache a dublat prețurile

Pesedistul Daniel Tudorache a ajuns primar al Sectorului 1 în 2016. În mandatul acestuia de primar, pe 1 aprilie 2019, s-a semnat Actul Adițional 11 prin care prețurile au explodat. Precolectarea și colectarea unei tone de gunoi a crescut de la 87,12 lei la 159,09 lei. Curățatul zăpezii cu tractor a crescut de la 97,83 lei pe oră la 188,60 lei. În schimb a scăzut prețul la curățat zăpada cu autospeciale. Combaterea poleiului a crescut de la 102 lei la 305,68 lei.

Fraudă de 18,5 milioane euro

Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a anunțat în mai 2015 că Florian Walter a coordonat un grup organizat de 23 de persoane prin care „a desfășurat operațiuni financiare din sfera evaziunii fiscale și a spălării banilor, utilizând ca mod de operare reducerea artificială a profitului impozabil și TVA de plată, efectuarea unor decontări fictive de la diferite societăți și utilizarea de societați comerciale «tip fantomă», pentru realizarea operațiunilor ilicite. Florian Walter a inițiat și a coordonat aceste circuite financiare, pe mai multe paliere, ce au avut drept scop înregistrarea în contabilitatea societății Compania Romprest Service SA București a achizițiilor, de la diverse societăți comerciale, utilizate exclusiv pentru emiterea de facturi".

Anchetatorii au stabilit că prejudiciul produs a fost de 18,5 milioane euro. O parte din sumă, adică 4,5 milioane euro, au fost fraudați prin neplata impozitului pe profit și TVA.

Ancheta nu a afectat contractul companiei cu Primăria Sectorului 1.

Armele lui Armand în războiul cu Romprest

Facturi „umflate", încălcări de contract, prejudicii și o colcăială de interese la Romprest – argumentele primarului.

ÎNCĂ DINAINTE DE A DEVENI primar, Clotilde Armand a făcut acuzații dure în chestiunea contractului dintre Sectorul 1 și Romprest. Imediat ce a devenit edil, Armand a trecut la atac. De partea sa, primarul are cel puțin trei argumente care par să încline balanța în favoarea sa: o factură "umflată", lupta internă dintre acționarii Romprest și un raport al Curții de Conturi. În acest moment, bătălia nu este decisă, dar Romprest nu va renunța ușor, pentru că nu mai are nimic de pierdut.

De la Chiliman la Armand, costul s-a triplat

Sectorul 1 al Bucureștiului, cea mai curată zonă din România, a fost transformată într-o groapă de gunoi la finalul anului trecut, când Romprest a refuzat să mai colecteze gunoiul. Refuzul a plecat de la factura nr. 5-0002854/16.11.2020 emisă de Romprest către Primăria Sectorului 1. Edilul Clotilde Armand a susținut că această factură a fost „umflată".

„Ca urmare a neregulilor constatate în Nota de raport nr. 37031/04.12.2020, primarul Sectorului 1 a solicitat prestatorului de salubritate să verifice în mod riguros serviciile facturate pornind de la constatările Poliției Locale, să storneze factura nr. 5-0002854/16.11.2020 și să refactureze sumele în concordanță cu serviciile prestate", susține Clotilde Armand într-un răspuns transmis către *Newsweek România*.

TAȚI
Maricel Păcuraru (sus) și Virgil Măgureanu implicați prin odrasle în activitatea Romprest

Romprest Service se ocupă de colectarea gunoiului, măturatul, spălarea și deszăpezirea străzilor. Valoarea facturilor plătite în anul 2020 a fost de peste 198,1 milioane lei. Aceasta a fost cea mai mare valoare anuală a contractului din 2008 până în prezent. La semnarea contractului în 2008, primarul de atunci al Sectorului 1, liberalul Andrei Chiliman, spunea că valoarea contractului este de 60,4 milioane lei pe an, dar între timp costurile s-au triplat.

Walter, Păcuraru, Măgureanu

În Romprest are loc și un război intern între acționari care a făcut ca, recent, firma să emită un comunicat de presă semnat de directorul Beniamin Cioantă Păcuraru, în care se menționează că o parte din acționari folosesc banii companiei pentru a finanța o campanie de denigrare a edilului Clotilde Armand.

În războiul dintre Primăria Sector 1 și compania Romprest, edilul Clotilde Armand a decis să angajeze societatea de avocatură Trandafir & Asociații pentru servicii juridice de consultanță, de asistență și/sau reprezentare în litigiile rezultate. Primarul nu a vrut să comunice valoarea contractului de asistență juridică.

Romprest Service SA a fost înființată de Florian Walter, dar în prezent cel mai mare acționar este firma canadiană Detaco LTD, controlată de Alexandru Cosmin Walter, fiul afaceristului. După moartea lui Walter, fiul său a decis să fie reprezentat în Consiliul de Administrație de Beniamin Cioantă Păcuraru, ginerele lui Maricel Păcuraru, un alt afacerist controversat și patronul televiziunii Realitatea Plus. Printre acționarii firmei se mai află Europrest Invest (30%), Premium Management Team (13,7641%), Compania Națională Aeroporturi București (10%) și Firstcom LLC, controlată de Marian Măgureanu, recent decedat, fiul lui Virgil Măgureanu, primul șef al SRI.

FOTO: MEDIAFAX; TRANSILVANIAREPORTER.RO; INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

RĂZBOI
În decembrie 2020, primarul Clotilde Armand a ieșit la strâns gunoiul abandonat de Romprest

Curtea de Conturi a găsit un prejudiciu uriaș

Curtea de Conturi a României a constatat în 2016 că Primăria Sectorului 1 a achitat, în perioada 2013-2016, suma de 94,1 de milioane de lei, reprezentând tarife indexate în baza unui indice al prețului de consum, altul decât cel prevăzut în contractul inițial atribuit prin licitație, modificat prin act adițional și contrar prevederilor din caietul de sarcini, fiind calculate dobânzi și penalități în sumă totală de 23,7 milioane de lei.

„Este vorba de prejudiciul de 94,1 milioane de lei, la care se adaugă penalități de 31,2 milioane de lei. De altfel, există un dosar la Direcția Națională Anticorupție, încă de la începutul anului trecut, pentru tarife nelegale care are la bază constatările Curții de Conturi", menționează Primăria Sector 1. Astfel, prejudiciul cauzat de Romprest ar fi ajuns la 125,3 milioane de lei.

Garda de Mediu amendează fără discriminare

În disputa cu Romprest, Clotilde Armand nu s-a dat înapoi de la a încălca ea însăși legislația de mediu. Astfel, la sfârșitul lui 2020, în timp ce sectorul se umplea de munți de gunoaie, primarul anunța demararea unei acțiuni în forță de strâns gunoiul stradal împreună cu echipele de la Administrația Domeniului Public (ADP). Gunoi care, însă, a ajuns să fie depozitat ilegal. Conform Gărzii Naționale de Mediu (GNM), ADP S1 a fost amendată cu suma de 50.000 lei pentru că a depozitat deșeurile colectate la o „instalație neautorizată", adică pe o platformă de colectare din Strada Odăi nr. 3-5.

Întrebată cine a emis ordinul scris sau verbal pentru ca gunoiul să fie colectat și depozitat ilegal, primarul Clotilde Armand a refuzat să răspundă. Cert este că amenda a fost plătită din banii locuitorilor din Sectorul 1.

GNM a mai amendat în anul 2020 atât Primăria Sectorului 1, cât și compania Romprest.

Într-un răspuns transmis către *Newsweek România* la începutul acestui an, Garda de Mediu susținea că a aplicat Primăriei Sector 1 două amenzi: de 60.000 lei, respectiv 100.000 lei.

La câteva luni distanță, susține că de fapt au fost tot două amenzi, dar de 7.500 lei, respectiv 100.000 lei.

Amenda de 60.000 lei a fost dată pentru că pe raza sectorului s-au constatat depozitări necontrolate de deșeuri.

Amenda de 7.500 lei a fost pentru calitatea aerului înconjurător.

În schimb, amenda de 100.000 lei a fost dată pentru că primăria nu a semnat contracte de unitate cu organizații care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorilor de ambalaje. „Aceste contracte nu au fost încheiate nici până la data finalizării controlului din decembrie 2020", susține oficial GNM.

Compania Romprest a fost amendată cu 100.000 lei pentru că a depozitat deșeurile municipale pe spațiul verde.

Supercom și-a câștigat exclusivitatea în instanță

Compania care salubrizează Sectorul 2 din 1999 are un atu puternic: o hotărâre judecătorească definitivă.

SUPERCOM COLECTEAZĂ GUNOIUL din Sectorul 2 din anul 1999, după ce a primit contractul în urma unei licitații organizate de Primăria Municipiului București. Consiliul General a decis în iulie 2001 să cedeze contractul Primăriei Sector 2 printr-un act adițional la contractul-cadru. Astfel, compania Supercom a fost descărcată de drepturi și obligații față de PMB.

În 2004, primarul Sectorului 2, Neculai Onțanu a semnat un nou act adițional prin care contractul a fost prelungit cu cinci ani. Ulterior, contractul a fost prelungit tot prin acte adiționale.

Consiliul Concurenței menționează într-un raport că Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice a atras atenția că „Primăria Sector 2 București, în calitate de parte contractantă, avea obligația de a reorganiza serviciile de salubrizare, în modalitățile și conform procedurilor impuse de actele normative".

De asemenea, se precizează faptul că „în nicio situație contractul nu mai putea fi prelungit" în condițiile legislației în vigoare la acea dată, cu atât mai mult cu cât, în cazul rezilierii unilaterale a contractului, autoritatea contractantă era exonerată de raspundere prin clauza de forță majoră prevăzută în contract.

FOTO: FACEBOOK/RADU MIHAIU; CLUJ24.RO

Supercom a câștigat procesul, rămâne în sector

La începutul acestui an, primarul Sectorului 2, Radu Mihaiu, a explicat că o decizie finală într-un proces face ca Supercom să aibă în continuare serviciul de salubrizare din sector.

„Curtea de Apel București s-a pronunțat în procesul privind actul adițional numărul 62 din contractul cu Supercom. Sună benign și plictisitor, dar această decizie are implicații majore", a scris Mihaiu pe Facebook.

CONTRACTE
În timp ce Supercom a câștigat un contract și la Cluj, primarul Radu Mihaiu a anunțat că firma și-a păstrat și exclusivitatea în Sectorul 2

Primul efect al deciziei este că rămâne valabilă exclusivitatea Supercom în Sectorul 2.

„Sunt multe argumente pro și contra acestui fapt, dar deciziile judecătorești se execută, nu se discută. Fie că ne convine, fie că nu, până nu se va finaliza o nouă licitație, vom rămâne cu acest operator de salubritate", a adăugat primarul sectorului 2.

Al doilea efect al deciziei este că autoritățile au opțiunea să încheie acte adiționale noi, în litera legii.

„Tarifele la care lucrăm acum pot fi incluse în contract, astfel încât noul sistem să fie bătut în cuie. Putem adăuga la planul de curățenie străzile noi sau aleile care nu au fost cuprinse la ultima actualizare, astfel încât să putem igieniza întreg sectorul. Putem corecta anomalii precum costul prohibitiv pentru spălarea străzilor. Putem inclusiv să adăugăm operațiuni noi, dacă avem nevoie", a mai arătat Radu Mihaiu.

Municipalitatea din 2 pretinde că va organiza o licitație pentru contractul de salubritate. Deocamdată, sectorul are același operator de peste 20 de ani

Taxa de zece lei

Consiliul Local al Sectorului 2 a decis ca locuitorii să plătească o taxă de zece lei pentru ridicarea gunoiului menajer în perioada 1 martie – 1 iunie 2021. După această dată, fiecare cetățean care domiciliază în sector este obligat să încheie contracte cu firma de salubrizare. În cazul în care locuitorii sectorului nu vor încheia contractele, fiecare va plăti o taxă de 21,5 lei în fiecare lună.

Primăria Sectorului 2 plătește separat, pe de o parte, pentru serviciul de salubrizare și, pe de alta, pentru cel de deszăpezire. În anul 2020, s-au plătit în jur de 200 de milioane lei pentru aceste servicii iar, în 2019, în jur de 163 milioane lei.

Compania Supercom este controlată de Ilie Ciuclea și familia sa în proporție de aproximativ 70%.

Restul acțiunilor sunt deținute de afaceristul Gheorghe Valentin Bubu și soția acestuia.

Afaceristul Ilie Ciuclea a ajuns senator PSD în anul 2008 în locul lui Sorin Oprescu, care și-a dat demisia pentru a ocupa funcția de primar al Bucureștiului.

Amenzi împărțite frățește de Garda de Mediu

Deșeurile colectate de Supercom din Sectorul 2 ar trebui să ajungă în stația de sortare a companiei, care are o capacitate de 120.000 tone pe an. În instalație se primesc doar deșeuri municipale colectate separat de către operator.

O altă parte de deșeuri municipale ajung la depozitul ecologic de la Vidra, deținut de compania Ecosud, dar și la groapa de gunoi a companiei Utiltrailer SA, din județul Călărași.

Dar Garda Națională de Mediu a constatat că, în 2019, Supercom SA a predat deșeurile unor operatori neautorizați. Pentru asta, firma a fost amendată cu 40.000 lei.

În anul 2020, firma lui Ciuclea a mai primit trei amenzi: 25.000 lei pentru că a depozitat deșeurile în afara spațiilor autorizate, tot 25.000 lei pentru că nu a respectat prevederile Autorizației de Mediu, plus 10.000 lei pentru operațiuni de stocare/depozitare a deșeurilor provenite din abandonări.

Primăria Sectorului 2 a fost la rândul ei amendată cu 50.000 lei de Garda Națională de Mediu pentru că a lăsat să se umple sectorul de gunoaie.

Alte două amenzi, în valoare cumulată de 15.000 lei, au fost acordate pentru nu s-au respectat măsurile prevăzute în Planul Integrat pentru Calitatea Aerului.

Prigoana gunoiului din Sectorul 3

Transpartinic și ilegal, Rosal a avut contract de salubritate timp de 19 ani. Apoi a venit familia Negoiță.

COLECTAREA GUNOIULUI DIN Sectorul 3 a fost afacerea pedelistului Silviu Prigoană, patronul companiei Rosal.

În 1999, a fost semnat un contract cu Primăria Municipiului București, dar Consiliul General a decis doi ani mai târziu să cedeze afacerea Primăriei Sector 3. Pe atunci, primăria era condusă de edilul Eugen Pleșca, de la PSD.

În urma alegerilor din 2004, primăria de sector fost câștigată de pedelistul Liviu Negoiță, coleg de partid cu Silviu Prigoană. La scurt timp după câștigarea alegerilor, pe 20 octombrie 2004, s-a semnat un nou act adițional între PMB, condusă de primarul Traian Băsescu, Primăria Sector 3 și Rosal, prin care s-a prelungit contractul de salubrizare în sector cu cinci ani. Practic, o afacere între colegii de partid.

Prigoană, 12 ani de ilegalitate

Un raport de control al Autorității Naționale de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice, din mai 2008, arăta că Primăria Sectorului 3, prin primarul pedelist Liviu Negoiță, avea obligația „de a nu mai prelungi contractul încheiat în 1999 peste termenul de valabilitate de 5 ani stipulat în contract", iar, la momentul intrării în vigoare a OUG nr. 34/2006, primăria era obligată să deruleze contractul numai până la sfârșitul anului 2006, dar cu condiția să organizeze în paralel o licitație. „Prelungirea automată a contractului de delegare a gestiunii serviciului public de salubrizare pentru Sectorul 3 favorizează, în mod nejustificat, operatorul ce a încheiat contractul nr. 5066/09.11.1999. O astfel de măsură încalcă prevederile art. 9 din Legea concurenței, constituind o intervenție a administrației publice locale prin care se blochează în mod nejustificat accesul pe piață pentru alți operatori", se mai menționa în raport.

Din 2012, la conducerea Primăriei a ajuns Robert Negoiță, de la PSD. Dar și acesta a prelungit contractul, tot prin acte adiționale, în ciuda ilegalității deciziilor.

Controversata afacere a rezistat până în septembrie 2018, atunci când Consiliul Concurenței a reușit să anuleze contractul ilegal în instanță.

NEGOIȚĂ BIS
Primarii Liviu și Robert Negoiță au jucat pe cartea ROSAL

Nimeni nu a plătit pentru cel puțin 12 ani de contract de salubrizare menținut ilegal în Sectorul 3.

Negoiță și-a făcut firmă la Primărie

După ce, într-un final, firma lui Prigoană a pierdut contractul cu Primăria Sector 3, primarul Robert Negoiță s-a reorientat spre ceva făcut „în casă". Astfel, Direcția Generală de Salubritate Sector 3, instituție din subordinea Consiliului Local (CL), a început să se ocupe de gestionarea gunoiului în sectorul condus de Robert Negoiță.

Mai mult, Consiliul Local a înființat societatea SD 3 Salubrizare și Deszăpezire, „cu scopul de a presta un serviciu de salubrizare de calitate și urmărind totodată protecția mediului înconjurător și a sănătății cetățenilor Sectorului 3", potrivit prezentării oficiale.

Dar Direcția de Salubritate a semnat cu firma Primăriei două contracte doar pentru furnizarea de utilaje. Astfel, de colectarea gunoiului se ocupă Direcția, iar de sortarea deșeurilor municipale se ocupă SD3.

„Direcția Generală de Salubritate colectează deșeurile separate pe trei fracții, respectiv: fracție umedă (deșeuri menajere), fracție uscată (deșeuri reciclabile) și deșeuri de sticlă. Alte deșeuri care se colectează separat sunt deșeurile voluminoase, DEEE-uri și deșeuri biodegradabile din parcuri și grădini", se menționează într-un răspuns transmis la solicitarea *Newsweek România*.

Stația de selectare: ilegală, dar benefică pentru familia primarului

Primarul de la 3 nu s-a oprit acolo, ci a trecut la etapa următoare a obținerii „autonomiei". Prin urmare, Primăria Sectorului 3 a investit aproximativ 11 milioane de euro într-o stație modernă de selectare a deșeurilor în satul Cățelu, la marginea sectorului.

Localnicii au protestat și făcut reclamații la Garda Națională de Mediu, insistând că nu mai pot locui în casele din zonă din cauza mirosului pestilențial.

În urma controalelor, Garda de Mediu a suspendat autorizația de mediu a stație de sortare și a aplicat mai multe amenzi, în valoare totală de 585.000 lei companiei SD 3 Salubrizare și Deszăpezire.

Autorizația de mediu a fost suspendată pentru că s-au construit niște bazine de depozitare care nu figurează în documentul avizat. Practic, gunoiul era depozitat în afara stației de sortare.

Ulterior, deșeurile municipale au fost duse la depozitul Eco Sud, care percepe 200,63 lei pe tona de gunoi fără TVA, la care se adaugă contribuția pentru economia circulară, în cuantum de 80 lei plus TVA.

O investigație a ziarului *Libertatea* arată că firma SD 3 Salubrizare și Deszăpezire S3 a închiriat un teren de 2.390 mp de la o altă firmă, Edificia Star Construct, patronată de părinții edilului Robert Negoiță. Chiria pe care o plătește SD3 pentru terenul cu pricina este de 250.000 euro pe zece ani.

Silviu Prigoană nu s-a cramponat de culoarea politică a primarilor de la 3 când a semnat contractele de salubritate

Amenzi de 215.000 lei de la Garda de Mediu

Cu toate acestea, Primăria Sectorului 3 este abonată la amenzile Gărzii de Mediu: nu mai puțin de 207.500 lei în cursul anului 2020 a trebuit să plătească bugetul sectorului (o amendă de 7.500 de lei și alte patru de câte 50.000 de lei fiecare).

O altă amendă, de „numai" 7.500 lei, a fost dată în cursul anului 2021.

Amenzile de 7.500 lei au fost date pentru că primăria nu respectă măsurile privind calitatea aerului. Celelalte patru amenzi, în valoare de 50.000 lei fiecare, au fost date pentru construirea stației de sortare fără acord de mediu și tăieri de arbori neautorizate.

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; OCTAV GANEA; KANAL D

După 20 de ani, ROSAL a înlocuit REBU în Sectorul 4

Dată afară din Sectorul 3, ROSAL a câștigat un contract în Sectorul 4. Anul viitor, va concura din nou.

SILVIU PRIGOANĂ, PRIN FIRMA Rosal, a încasat în jur de 43 de milioane de euro pentru că a colectat gunoiul din Sectorul 4, condus de primarul Daniel Băluță. Mai are de încasat cel puțin 37 de milioane euro până la finalul anului 2022.

Garda Națională de Mediu a amendat anul trecut atât Primăria Sectorului 4 pentru că nu respectă măsurile de salubrizare, cât și compania lui Silviu Prigoană. În plus, primăria lui Daniel Băluță a fost amendată și anul acesta pentru că nu respectă măsurile din Planul Integrat de Calitate a Aerului.

Două decenii, legea a fost aruncată la gunoi

Consiliul General al Municipiului București a decis în anul 1999 să delege firmei REBU SA contractul pentru colectarea deșeurilor municipale din Sectorul 4.

Contractul fusese semnat în 1997 pe o perioadă de zece ani, cu posibilitatea de prelungire în condițiile legii.

La fel ca în Sectorul 1, Primăria Sectorului 4 a decis în august 2000 ca durata contractului să fie de șapte ani cu drept de prelugire pe încă zece ani.

„Astfel, PMB a intervenit pe piață afectând mediul concurențial prin prelungirea duratei unui contract ce ar fi trebuit să expire în data de 10.01.2007, noul termen fiind 18.08.2017", se menționează într-un raport al Consiliului Concurenței.

Un alt raport, al Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP), arată că în 2004 s-a semnat un nou act adițional, după intrarea în vigoare a OUG 60/2001 privind achizițiile publice.

„Prelungirea contractului încheiat la data de 10.01.1997 peste termenul stabilit, până în anul 2017, a fost efectuată în mod nelegal, actele normative incidente în materie impunând în mod imperativ declanșarea procedurilor de reorganizare și de atribuire a contractului conform prevederilor OUG nr.

MARKETING
Ca multe alte companii, ROSAL pozează în campioană a ecologismului

34/2006", se menționează în raportul ANRMAP.

Gunoiul e scump de gratis ce e

Consiliul Concurenței a concluzionat că, „prin prelungirea automată a contractului public de delegare a gestiunii serviciului de salubrizare pe raza Sectorului 4 (...), Primăria Sectorului 4 a încălcat prevederile art. 9 din Legea concurenței".

Astfel, Primăria Sectorului 4, condusă de primarul Daniel Băluță, a fost obligată, în cele din urmă, să organizeze o licitație în 2017 pentru colectarea gunoiului din sector.

Contractul-cadru pe patru ani a fost adjudecat un an mai târziu de compania Rosal, controlată de afaceristul Silviu Prigoană, pentru suma de 391.128.727 lei fără TVA. Adică în jur de 80 de milioane euro. Până în prezent, s-au semnat 15 contracte subsecvente a căror valoare cumulată însumează aproximativ 227 milioane lei, echivalentul a 43 de milioane euro. Primarul

Ca mai toți primarii din București, și edilul din Sectorul 4, Daniel Băluță, a fost amendat de Garda de Mediu

Daniel Băluță, de la PSD, a anunțat în octombrie 2020 că taxa de salubrizare a fost desființată la nivelul întregului sector.

Însă a obligat ca fiecare asociație de proprietari, persoanele fizice și juridice să semneze contracte de salubrizare cu „operatorul licențiat", adică cu Rosal.

Decizia de a desființa taxa a fost luată după ce, în anul 2018, aceasta a fost majorată de la 5 lei la 12 lei printr-o hotărâre de Consiliu Local.

PNL a atacat în instanță hotărârea iar primăria lui Băluță a fost obligată să restituie banii încasați ilegal cetățenilor.

Glina s-a închis, Vidra gâfâie

Gunoiul colectat din Secorul 4 de firma lui Silviu Prigoană este dus la stația de sortare a companiei situate în comuna Pantelimon, din județul Ilfov. Conform Planului de Gestionare a Deșeurilor din Municipiul București 2019-2025, stația de sortare a companiei Rosal are o capacitate autorizată de 55.000 tone pe an.

„Stația de sortare primește deșeuri municipale colectate în amestec de către operator din aria unde acesta își desfășoară activitatea de colectare. Procesul de sortare se realizează atât mecanizat, cât și manual, cu două linii de sortare și 16 posturi de lucru. Programul de funcționare este în trei schimburi.

Deșeurile reciclabile sortate sunt valorificate de către operatorii economici autorizați iar refuzul de pe banda de sortare este trimis la co-incinerare la fabricile de ciment, refuzul de ciur este eliminat pe depozitul conform de la Vidra și Glina", se menionează în Planul de Gestionare a Deșeurilor.

Între timp, groapa de gunoi de la Glina s-a închis. La Vidra funcționează depozitul ecologic Vidra, gestionat de compania Eco Sud.

Amenzi și la Primărie, și la Rosal

Garda Națională de Mediu a amendat atât Primăria Sectorului 4, cât și compania Rosal.

În anul 2020, primăria lui Daniel Băluță a fost sancționată cu o amendă de 7.500 de lei pentru că nu respectă Planul Integrat de Calitate a Mediului. Cealaltă amendă, de 50.000 lei, a fost dată pentru că nu se respectă măsurile privind salubrizarea Sectorului 4. În cursul acestui an, primăria a mai primit o amendă de 7.500 lei.

Compania Rosal a fost amendată cu suma 100.000 lei pentru că nu a respectat prevederile din actul de reglementare.

FOTO: FACEBOOK/ROSAL; INQUAM PHOTOS / SABIN CÎRSTOVEANU

Sectorul 5, catastrofă ecologică. Garantată Vanghelie & Florea

Cel mai murdar sector al Bucureștiului a avut parte și de cele mai necurate contracte de salubrizare.

LOCUITORII SECTORULUI 5 DIN București au fost și sunt în continuare victimele corupției și ale intereselor meschine ale administrației locale din ultimii 20 de ani. Sectorul condus în prezent de primarul Cristian Popescu Piedone, condamnat la opt ani de închisoare în dosarul „Colectiv", este considerat unul dintre cele mai murdare din Capitală.

Pleacă REBU, vine Vanghelie, gunoiul rămâne

Primăria Municipiului București a semnat în ianuarie 1997 un contract pe zece ani cu firma REBU pentru a colecta deșeurile municipale din Sectorul 5. Compania REBU este fosta Regie de Salubritate Urbană București, la care Consiliul General al Municipiului București deține 50% din acțiuni. Restul acțiunilor sunt deținute de RER București SRL, controlată la rândul ei de compania germană RRR Remmert Recycling România Gmbh și administrată de Alfred Remmet.

În 1997, Primăria Sectorului 5 era condusă de Călin Cătălin Chiriță, de la PNȚ-CD.

Din anul 2000, conducerea Primăriei a fost preluată de Marian Vanghelie, de la PSD.

Atunci s-a declanșat un scandal de proporții între edilul Marian Vanghelie și conducerea companiei REBU. Presa din acea perioadă relata că Vanghelie a reproșat companiei mizeria de pe străzile din sector, dar și că ar fi fost amenințat cu rackeții de Cezar Preda, directorul de atunci al REBU.

Într-un final, Vanghelie a decis ca salubrizarea și deszăpezirea sectorului să fie făcute de către Administrația Domeniului Public Sector 5. O soluție care s-a dovedit dezastruoasă.

Apare Romprest. Efectul: se deschid dosare penale

La opt ani după câștigarea primului mandat de primar, Marian Vanghelie a atribuit direct două contracte companiei Romprest, pe 14 mai 2008, în valoare de aproximativ 6,5 milioane lei pentru salubrizarea stradală. În 2016, Marian Vanghelie a fost acuzat de abuz în serviciu de Direcția Națională Anticorupție pentru un prejudiciu de două milioane de lei.

După alți patru ani, în iunie 2020, procurorii anticorupție au clasat dosarul.

Tot în 2008, pe modelul Sectorului 1, Vanghelie a încercat să atribuie contractul de salubrizare al sectorului pe o perioadă de 25 de ani. Dar Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor (CNSC) a anulat procedura de licitație.

Pe lângă o serie de nereguli care limitau accesul agenților economici la documentele pentru pregătirea ofertei, CNSC semnala și faptul că „durata de 25 de ani apare ca excesiv de mare, nejustificată prin obiectul achiziției, neargumentată de autoritate și vădit restrictivă pentru operatorii economici specializați în dobândirea unui contract de salubrizare a sectorului 5 pentru următorii 25 de ani".

În urma mai multor rapoarte și analize, Consiliul Concurenței a concluzionat că „stabilirea unei durate nejustificat de mari a contractului de delegare a gestiunii serviciului constituie o ingerință a autorității publice locale prin care se distorsionează mediul concurențial, favorizând operatorul cu care se încheie contractul public".

Sectorul 5 a avut marele ghinion ca Marian Vanghelie să îi fie primar timp de patru mandate

Șmenul lui Vanghelie, plătit din banii PMB

Sorin Oprescu, coleg de partid cu Vanghelie, a ajuns primarul Capitalei în 2008. Doi ani mai târziu, a decis să contracteze din banii municipalității servicii de salubrizare și deszăpezire pentru Sectorul 5, pe motiv că primăria de sector nu mai avea fonduri suficiente.

Astfel, Sorin Oprescu a încredințat direct un contract de aproximativ 3,5 milioane lei lunar pentru salubrizarea sectorului, plus alte 11 milioane lei lunar pentru deszăpezire. Primul contract a avut o valoare de 4,2 milioane euro.

Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice a amendat Primăria Capitalei cu suma de 80.000 lei pentru neregulile constatate la procedura de contractare a serviciilor de salubrizare pentru Sectorul 5. Până în 2015, municipalitatea a plătit pentru salubrizarea în Sectorul 5 în jur de 20 de milioane euro.

Florian Walter, acționarul majoritar al Romprest, le-a declarat procurori-

FOTO: FACEBOOK/CRISTIAN POPESCU PIEDONE; DANIEL FLOREA; INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

TREI
Vanghelie (jos) și Florea (sus, dreapta) sunt responsabili pentru mizeria din Sectorul 5. Piedone poate schimba ceva

lor DNA în 2016 că, pentru contractele obținute de la Primăria Municipiului București, le-ar fi dat șpagă primarilor Sorin Oprescu și Marian Vanghelie. În acea perioadă, Oprescu a spus că e pentru prima dată când aude de denunțul făcut de Walter.

Pleacă Vanghelie, vine Florea. Dezastrul e redenumit

Fostul primar Daniel Florea a înființat în subordinea Consiliului Local firma Salubrizare Fapte 5 SA, iar pe mașinile de gunoi au fost lipite autocolante cu mesajul #DF. Dar nici această companie nu a reușit să scape sectorul de gunoaie.

Agenția pentru Protecția Mediului a decis suspendarea autorizației de mediu pentru firma Salubrizare Fapte S5 pentru din cauza nerespectării condițiilor asumate în document.

La solicitarea *Newsweek România*, Garda Națională de Mediu a transmis că, în anul 2020, firma Sectorului 5 a fost amendată cu 60.000 lei pentru că funcționa fără autorizație de mediu.

Fapte 5 SA a mai primit o amendă complementară de 50.000 lei pentru că nu a respectat măsurile de salubrizare. În plus, a mai fost sancționată cu 75.000 lei pentru că nu avea evidența privind gestiunea deșeurilor și nici lista cu deșeuri, inclusiv cele periculoase.

În anul 2021, în mandatul de primar al lui Cristian Popescu Piedone, firma Primăriei a mai primit o amendă de 100.000 lei.

Primăria Sectorului 5 a fost sancționată la rândul ei, în anul 2020, cu 7.500 lei pentru că nu respectă Planul Integrat privind Calitatea Aerului și cu 50.000 lei pentru că nu se respectă măsurile de salubrizare.

În cursul acestui an, primăria lui Piedone a mai primit o amendă de 7.500 lei pentru că nu respectă măsurile privind calitatea aerului.

Ciucu de la 6 se bate pe gunoi cu Nicușor Dan

Primarul liberal de sector vede o problemă și mai mare în viitorul apropiat: lipsa colectării selective.

AFACERISTUL TEODOR FLORESCU a preluat controlul asupra gunoiului din Sectorul 6 în anul 1999. Atunci, Primăria Municipiului București a pasat contractul semnat cu Urban SA administrației locale. Contractul era semnat pe cinci ani, cu drept de prelungire pentru încă cinci. Un drept pe care edilul Cristian Poteraș, ales în anul 2004, l-a și pus în practică printr-un act adițional.

Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice însă, a constat în anul 2008 că „Primăria sectorului 6 avea obligația imperativă de a nu mai prelungi contractul nr. 1153/01.11.1999 peste termenul de valabilitate de 5 ani stipulat în contract".

În plus, Consiliul Concurenței a concluzionat că, „prin prelungirea automată în anul 2004 a contractului nr. 1153/1999 de delegare a gestiunii serviciului de salubrizare pe raza sectorului, Primăria Sectorului 6 a favorizat, în mod nejustificat, operatorul Urban".

Practic, primarul de atunci, Cristian Poteraș, a blocat accesul pe piață pentru alți operatori.

De atunci au trecut aproape 17 ani, timp în care Primăria Sectorului 6, sub conducerea primarilor Cristian Poteraș (PDL), Rareș Mănescu (PNL) și Gabriel Mutu (PSD), nu a făcut niciun demers pentru a remedia situația. Doar s-au semnat acte adiționale pentru prelungirea contractului ilegal.

832 de milioane de lei numai în ultimii zece ani

Din 2011 până în prezent, compania Urban SA a încasat doar de la Primăria Sectorului 6 nu mai puțin de 832 milioane lei. Oficialii Primăriei au furnizat informații doar despre plățile făcute în ultima decadă, motivând că „termenul de păstrare a documentelor justificative și contabile este de 10 ani".

În ultimul an de mandat, Cristian Poteraș a făcut plăți de aproximativ 90 de milioane lei.

Liberalul Rareș Mănescu a plătit peste 385 milioane lei firmei Urban pentru colectarea gunoiului din sector.

Pesedistul Gabriel Mutu, în mandatul 2016-2020, a plătit facturi de aproximativ 322 milioane lei.

Iar actualul primar al Sectorului 6, Ciprian Ciucu, a plătit de la preluarea mandatului până la finalul anului 2020 în jur de 22 milioane, plus 16,75 milioane lei de la începutul anului.

Teodor Florescu, acționarul majoritar al Urban SA, a fost săltat de procurorii DIICOT în 2015, când a fost acuzat împreună cu alte 30 de persoane că ar fi pus la cale o schemă financiară prin care ar fi fost prejudiciat bugetul statului cu 23 de milioane euro. Un an mai târziu, s-a mai pricopsit cu un dosar tot pentru pentru evaziune fiscală. Niciunul din dosare nu a fost finalizat.

Ciucu: „Proprietarul gunoiului este Primarul General"

Primarului Sectorului 6, liberalul Ciprian Ciucu, susține că bucureștiul riscă să se confrunte cu o criză a gunoaielor dacă primarul Capitalei, Nicușor Dan, nu înființează în regim de urgență o Asociație de Dezvoltare Intracomunitară prin care să acceseze fonduri europene pentru salubrizarea orașului. Sute de terenuri virane au fost transformate în adevărate gropi de gunoi la marginea orașului. În mare parte, terenurile aparțin municipalității, dar edilul Nicușor Dan nu se încumetă să le ecologizeze. Pentru curățarea terenurilor aflate în Sectorul 6 ar fi nevoie de bugetul de investiții pe zece ani, susține Ciprian Ciucu. Adică în jur de 700 milioane euro.

***Newsweek România*: Când organizați licitația pentru serviciul de salubrizare?**

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Ciprian Ciucu: Contractul cu Urban este din 1999. Ni s-a pus în vedere de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare să contractăm serviciul de salubrizare. Avem contractat un consultant care ne ajută să facem într-o primă fază regulamentul, apoi să facem caietul de sarcini. Mă aștept ca până în vară să scoatem la licitație delegarea serviciului. Delegarea serviciului înseamnă exercitarea monopolului. Atunci când ai monopol de facto, trebuie să ai prețul reglementat. Ei urmează să își recupereze banii din taxă sau din tarif. Primăria are contract exclusiv cu Urban.

Cât gunoi se colectează selectiv?
Principala problemă este faptul că România se află în procedură de infringement pentru că nu colectează selectiv. Va trebui să renunțăm la ghenele din blocuri și să facem puncte de colectare selectivă. De asemenea, trebuie să investim într-o stație de sortare. Sau să avem contract cu o stație de sortare. Am cerut un studiu de fezabilitate ca să scoatem ghenele și să înființăm puncte de colectare selectivă, închise, cu cartelă magnetică și supravegheate video. Sunt bani europeni pentru așa ceva și pentru stații de sortare.

Conform legii, proprietarul gunoiului este municipiul București. Nu sectoarele.

PMB trebuie să găsească soluții pentru depozitare. Ca să accesăm banii europeni, avem obligația să îndeplinim două condiții. Prima condiție este să avem o Asociație de Dezvoltare Intracomunitară (ADI) dedicată pe salubrizare. În acest moment, avem promisiunea de mai multe luni de zile că primarul general ne va da o formă, un statut. Fără existența ADI nu putem accesa banii europeni. Aici este primul blocaj. Noi nu am reușit în aceste luni multe să îl avem.

Bucureștiul se află în epoca de piatră a salubrizării, iar Uniunea Europeană deja a amenințat cu sancțiuni

TELEFON
Primarii Ciprian Ciucu și Nicușor Dan nu prea comunică, se plânge primul

Și cealaltă problemă?
Noi, primarii de sectoare, încă nu ne-am hotărât pe câte fracții să mergem. Aceste fracții sunt foarte importante în colectarea selectivă pentru că de aici pleacă tot circuitul. Știi cât va fi și costul serviciului. Am putea să facem în fiecare sector să mergem diferit. Ceea ce este o nebunie dacă fiecare comunică altceva. Sunt două puncte divergente. Sunt unii care doresc cu trei, patru sau cinci fracții. Primarul general a zis că este o decizie a sectoarelor. Primarul Capitalei voia colectarea pe cinci fracții. O parte din sectoare vor trei fracții. Sticlă separat, biodeșeu și ambalajele. Cei care vor patru fracții vor o colectare mai bună pentru a fi valorificat mai ușor. O parte dintre noi am zis să aleagă ei. Oricare ar fi decizia, noi mergem pe ea.

În lipsa deciziei nu putem aplica pentru fonduri europene. Punctele de colectare selectivă trebuie făcute la fiecare bloc în parte. Eu vreau să merg și pe puncte îngropate și pe zona exterioară.

Ce vă oprește să înființați ADI?
Primăria Capitalei trebuie să vină rapid cu o soluție. Am avut promisiuni peste promisiuni că Primăria Generală va veni cu proiectul de ADI. Noi așteptăm să tot vină proiectul de ADI și nu vine. Trebuie să decidem rapid pe câte fracții pentru că trebuie menționat în caietul de sarcini. Una e să treci de trei ori, alta, de patru ori. Cu cât întârziem mai mult în luarea deciziilor, problema se acutizează și banii dispar. O să începem să plătim amenzile impuse de Comisia Europeană. Proprietarul gunoiului este primarul general și trebuie să decidă.

Groapa-fantomă a Eco Sud din Ilfov

Groapa de gunoi de la Vidra nu are licență de funcționare, dar are priză la funcționarii ilfoveni de la Mediu.

GUNOIUL DIN BUCUREȘTI AJUNGE, parțial, la groapa de la Vidra, în Ilfov, acolo unde mirosul levigatului se amestecă cu interesele meschine ale funcționarilor de la Mediu.

Garda Națională de Mediu consideră că administratorul gropii de gunoi Vidra, compania Eco Sud, are licența expirată. Deci, legal, nu mai poate opera groapa de gunoi. Practic însă, activitatea merge mai departe, deocamdată nederanjată.

Gândită de Lis, inaugurată de Băsescu

Istoria gropii de gunoi din localitatea ilfoveană Vidra a început în anul 1999. Atunci, primarul Viorel Lis a decis ca municipalitatea să se asocieze pe o perioadă de 20 de ani cu firma Capitel Invest, controlată de Georgeta Gabrea și Nicolae Caval, pentru proiectarea, construirea și exploatarea depozitului de deșeuri de la Vidra.

Astfel, Primăria Capitalei a concesionat un teren de 24 de hectare de la comuna Vidra, teren pe care la rândul ei l-a concesionat firmai Capitel Invest. Conform contractului, firma Capitel Invest se obliga ca în primii doi ani să perceapă o taxă de depozitare de zece dolari pe tona de gunoi. Ulterior, prețul urma să fie negociat.

La scurt timp după semnarea documentelor, contractul a fost cesionat de Capitel Invest către Capitel Systema Ecologic, firmă care și-a schimbat denumirea în Systema Ecologic.

Groapa de gunoi de la Vidra a fost inaugurată de primarul Traian Băsescu.

În aprilie 2005, contractul de delegare a fost cesionat firmei Eco Sud.

Eco Sud, legături cu italieni penali

Compania Eco Sud SA este deținută în acte de Elena Sontelecan (65%) și de Cristina Cantemir iar funcția de președinte al Consiliului de Administrație este ocupată de Adrian Mirel Scarlat.

La rândul ei, firma Eco Sud deține 1% dintr-o altă societate, Ecologica Sud, care este controlată de High Sorting SA. Ultima firmă este deținută de Dumitru Ivanciu și de fiul acestuia, Augustin Emanuel Ivanciu.

Dumitru Ivanciu și Nicolae Caval (asociat în Capitel Invest, firma asociată cu Primăria București) au fost asociați în firma Vînătoare și Turism Internațional Monte D'or, societate radiată în 2006.

Firma High Sorting, controlată de familia Ivanciu, deține jumătate din societatea Eco Aimeri, din București. Cealaltă jumătate este deținută de firma italiană Biancamano Utilities, parte a grupului italian Biancamano, controlat de afaceristul italian Giovanni Battista Pizzimbone.

Groapa de la Vidra este ultimul proiect al PMB în privința depozitării gunoiului. De la inițierea acestuia au trecut 20 de ani

Fratele italianului, politicianul Pier Paolo Pizzimbone, fost vicepreședinte al grupului italian, a fost arestat preventiv în decembrie 2018 sub acuzația de extorcare, după ce ar fi făcut presiuni asupra unui grup de firme care colectează gunoiul din localitatea Alassio să semneze un contract de consultanță fictiv de 96.000 euro cu consultantul Mario La Porta.

Ulterior, Paolo Pizzimbone a fost plasat în arest la domiciliu.

Șeful Gărzii de Mediu Ilfov, bani de la Eco Sud

Compania Eco Sud a avut mai multe probleme legate de mediu la Depozitul Ecologic de la Vidra, acolo unde ajunge gunoiul din majoritatea sectoarelor din București. Cea mai gravă problemă este legată de scurgerile de levigat, adică lichidul acumulat în gunoi. Dacă nu este captat și tratat în mod corespunzător, levigatul reprezintă un poluant periculos pentru mediul geologic pe care este amplasat depozitul de gunoi, pentru pământul din zona depozitului, dar și pentru apa de suprafață.

Levigatul rezultat din deșeurile de la depozitul de la Vidra a mirosit a afacere bănoasă pentru comisarul șef Emil Grigore, numit de liberali la șefia Gărzii de Mediu Ilfov în anul 2010. Funcție pe care o deținea și în cursul anului 2020. Conform declarațiilor de avere depuse în perioada 2015-2019, comisarul șef Emil Grigore era asociat cu 90% în firma Calipso GEF. Firmă la care soția sa, Mihaela Grigore, deținea funcția de director.

În anul 2017, firma comisarului șef Emil Grigore a fost contractată de compania Eco Sud pentru a transporta levigatul de la Vidra la stația de epurare din Mihăilești, deținută de Consiliul Județean Ilfov. Conform unei inves-

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; FARAMOGUL.RO; PUTEREA24.RO

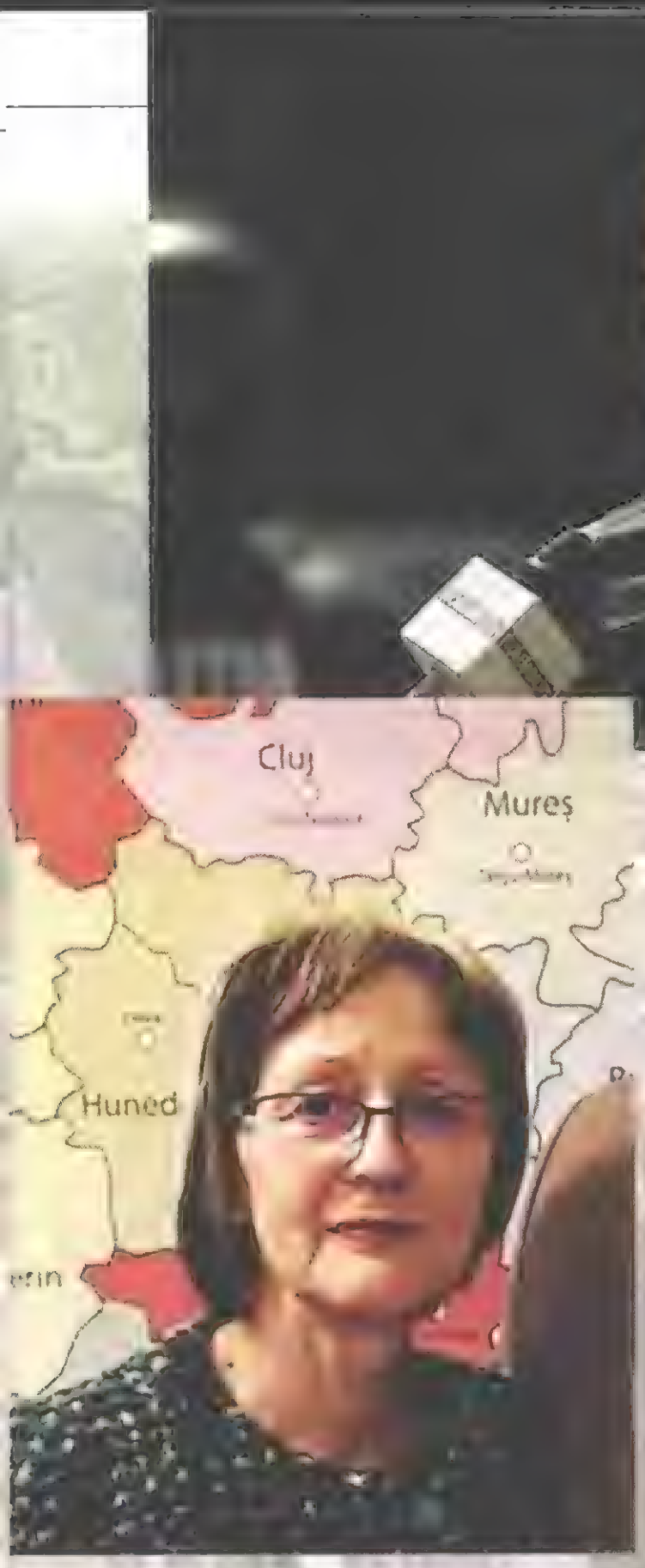

CONFLICTE DE INTERESE
Șeful Gărzii de Mediu Ilfov, Emil Grigore, și șefa Agenției de Protecția Mediului, Genica Bădănoiu (jos, dreapta), reclamați de șefa Gărzii de Mediu, Mărioara Gătej, la Parchet

tigații publicate de buletin.de, firma controlată de Emil Grigore a efectuat 870 de transporturi la un preț mult mai mare față de cel al pieței. Pentru cele 17.000 de tone de levigat transportate, firma comisarului a încasat în jur de 450.000 euro. Dar levigatul transportat nu a ajuns la stația de epurare. Culmea, conform autorizației de mediu deținută de Eco Sud, levigatul nu avea voie să părăsească incinta depozitului de la Vidra.

Firma comisarului șef, poluator via Vidra

În iulie 2019, polițiștii ilfoveni l-au prins pe șoferul firmei Calipso GEF, Gabriel Milan Dumitrache, în timp ce deversa levigatul de la Eco Sud direct în râul Argeș, lângă stația de epurare Mihăilești. Între timp, comisarul Emil Grigore a scăpat de firma pe care o controla și a trecut-o chiar pe numele șoferului Gabriel Milan Dumitrache, pe care îl regăsim că a candidat la Consiliul Local al Comunei Ștefănești din partea PNL.

Newsweek România a luat legătura cu reprezentanții companiei Eco Sud, cărora le-a fost transmis pe e-mail un set de întrebări cu privire la neregulile constatate de Garda de Mediu și relația de afaceri cu comisarul șef Emil Grigore, șeful Gărzii de Mediu Ilfov. Până la publicarea articolului, aceștia nu au răspuns la întrebări.

Groapa, inundată de levigat împuțit

Garda Națională de Mediu a luat la puricat Depozitul Ecologic de la Vidra în decembrie 2020. Conform notei de control, comisarii au constatat că pe laturile de sud și nord ale taluzului „aferent Celulelor 1-4 (cu depozitare sistată), cât și în zona de unire dintre ele, există scurgeri de levigat din corpul depozitului, ca urmare a acoperirii insuficiente cu material inert, aceste neconformități generând disconfort olfactiv".

Probleme cu levigatul există și la coronamentul Celulei 5.

Mai mult, comisarii au mai constatat că la primele patru celule există 58 de puțuri de captare biogaz, interconectate între ele și racordate la patru substații de gaz, care la rândul lor sunt conectate la instalația de ardere biogaz HTN, dar fără a avea echipamente complete.

„Echipa de control a vrut să verifice funcționarea de captare biogaz, dar Eco Sud nu deține aparatură de monitorizare mobilă a gazului. Ceea ce reprezintă o încălcare a Punctului 3.9 Instalații pentru monitorizare din Normativul Tehnic (...)", se menționează în nota de control.

Vidra funcționează ilegal, nederanjată

Comisarii Gărzii Naționale de Mediu au mai constat că firma Eco Sud nu mai deține contract de delegare, „întrucât contractul încheiat între Primăria Municipiului București și Capitel Invest SA, transferat ulterior către Eco Sud a expirat, iar actul Adițional 2 și-a încetat valabilitatea la data de 12.07.2020, în conformitate cu Adresa 1078/05.06.2020 transmisă de PMB către Eco Sud".

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice a informat Garda Națională de Mediu pe 19 august 2020 că „licența

acordată Eco Sud pentru activitatea de administrare a depozitului de deşeuri amplasat în localitatea Vidra, judeţul Ilfov, a încetat la data de 14 iulie 2020".

Totodată, Autoritatea a cerut Gărzii Naţionale de Mediu să transmită în copie Licenţa nr. 3683/05.05.2016, document din care rezultă că Eco Sud mai are licenţa pentru administrarea Depozitului Vidra „cu indicarea entităţii care v-a pus-o la dispoziţie, în vederea sesizării organelor de cercetare penală pentru fals şi uz de fals".

Totodată, comisarii au interzis transportul levigatului, în vederea eliminării, în afara amplasamentului depozitului de deşeuri. Pentru neconformităţile constatate, Garda Naţională de Mediu a amendat compania Eco Sud cu suma de 100.000 lei.

Genica Bădănoiu, şefa APM Ilfov, a „umflat" capacitatea Vidrei

Agenţia pentru Protecţia Mediului Ilfov este condusă de directorul executiv Genica Bădănoiu, o veche prietenă a lui Nicolae Caval (asociat în Capitel Invest, firma asociată cu Primăria Bucureşti).

Garda Naţională de Mediu a verificat mai multe documente legate de reglementarea depozitului de gunoi de la Vidra. Astfel, comisarii au constat că între Acordul de Mediu şi Autorizaţia Integrată de Mediu există diferenţe referitoare la capacitatea maximă de depozitare: 6,6 milioane metri cubi, conform acordului de mediu, şi 11,5 milioane metri cubi – conform autorizaţiei integrate de mediu.

În autorizaţia integrată de mediu actualizată în august 2020, celula 5 are o capacitate de 1,75 milioane metri cubi, în condiţiile în care în autorizaţia din 2018 avea doar 750.000 metri cubi. În acest sens, comisarii Gărzii de Mediu au solicitat Agenţiei pentru Protecţia Mediului, structura centrală, să verifice corectitudinea capacităţilor reglementate de Autorizaţia Integrată de Mediu emisă în august 2020.

„Întrucât, în procedura de emitere/actualizare a autorizaţiei integrate de mediu, APM Ilfov avea obligaţia solicitării şi verificării actelor privind regimul juridic al terenului pe care sunt construite celulele 6, 7, şi 8, precum şi menţionarea acestora la cap. 4 - Documentaţia solicitării actualizării autorizaţiei integrate de mediu, vă rugăm să analizaţi şi să luaţi măsurile legale ce se impun. (...) De menţionat că, în data de 21.08.2020, (...) Garda Naţională de Mediu a informat APM Ilfov despre expirarea valabilităţii licenţei începând cu 14.07.2020", atrage atenţia, într-un raport, actualul comisar general adjunct, Mărioara Artemis Gătej.

Tot ea a informat conducerea Ministerului Mediului şi Agenţiei pentru Protecţia Mediului că Genica Bădănoiu a emis autorizaţia integrată de mediu fără să includă şi neconformităţile şi măsurile impuse de Garda de Mediu.

La Vidra ar trebui să fie un „depozit ecologic" de gunoi. De fapt, este o groapă care poluează şi care nu mai este autorizată

„Ecologişti" de Ilfov pentru Eco Sud

Asociaţia pentru Monitorizare, Prospecţie Mediu şi Ecologie (APMPEM) are sediul în comuna ilfoveană Măgurele şi este condusă de preşedintele Costin Adrian Logofătu şi secretarul Florin Logofătu. Pe 28 septembrie 2017, în publicaţia *Gazeta de Sud* a apărut un articol publicitar al APMPEM prin care se aduceau la „cunoştinţa publicului craiovean" lucruri grave. „Primăria Craiova încalcă din nou cu bună ştiinţă hotărârea judecătorească prin care i se punea în vedere pasivitatea în luarea deciziilor, amânând încă o dată recunoaşterea cheltuielilor pentru Depozitul Ecologic de Deşeuri Mofleni. Acest lucru reprezintă un atentat la sănătatea populaţiei, iar anumite persoane din cadrul Primăriei, care se ocupă special de acest complot, au reuşit, şi de această dată, să îşi ducă planurile la bun sfârşit", se menţionează în articolul publicitar.

Depozitul Ecologic de Deşeuri de la Mofleni este deţinut de compania Eco Sud.

FOTO: ECOSUD.RO; INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; FACEBOOK / GRAŢIELA GAVRILESCU

Cum dispar gropile de gunoi din jurul Bucureștiului

Întrebarea de un milion de puncte este: unde se va mai depozita gunoiul din București?

GROAPA DE GUNOI DE LA ULMENI, din județul Călărași, este controlată de firmele Utiltrailer și Cassano Metal.

Prima este patronată de Benonie Victoraș Păun, Daniela Mihalache și arădeanul Liviu Marius Ilievici.

Cealaltă firmă, Cassano Metal, este patronată de George Mircea Păun, Daniela Mihalache și Vasilică Răzvan Stoica. Familia Păun este rudă cu Maria Păun, șefa Serviciului Reglementări din cadrul Agenției pentru Protecția Mediului Călărași.

La groapa de gunoi a familiei Păun ajung o parte din deșeurile municipale colectate din sectoarele 2, 3 și 5 de firmele Supercom, SD3 Salubritate și Deszăpezire S3, respectiv Salubritate Fapte 5.

De afacerea cu gunoaie de la Ulmeni s-a lipit și Florin Răzvan Alecu, fost director al Direcției Schimbări Climatice și Dezvoltare Durabilă de la Ministerul Mediului și fost consilier al ministrului Grațiela Gavrilescu.

Alecu locuiește, oficial, într-un apartament cu două camere din București împreună cu mama sa. În urma percheziților făcute de ofițerii de la Direcția de Investigare a Criminalității Economice, în apartamentul lui Florin Alecu s-au găsit aproximativ 550.000 euro. Bani lichizi.

Afaceri la Glina, condamnați la Roma

Groapa de gunoi Glina a fost administrată de firma Ecorec SA, controlată de italianul Sergio Pileri și de românul Victor Dombrovschi. Cei doi, împreună cu alți trei parteneri de afaceri, au fost acuzați de procurorii italieni că făceau parte dintr-o rețea care spăla bani pentru organizația mafiotă Cosa Nostra. Prin groapa de gunoi de la Glina au fost spălați, de exemplu, banii familiei Ciancimino.

Magistrații de la Roma au hotărât pe 31 ianuarie 2019 să îi condamne la cinci ani de închisoare pe Sergio Pileri și pe Romano Tronci. Victor Dombrovschi și italianul Raffaele Valente au fost condamnați la câte o pedeapsă de patru ani și șase luni. Nunzio Rizzi a primit o condamnare de trei ani și șase luni.

Între timp, însă, groapa de gunoi de la Glina a fost închisă definitiv. O fostă angajată a firmei Ecorec, Corina Blănaru, a încercat, fără succes, să reautorizeze o stație de sortare a deșeurilor la Glina, stație construită de Ecorec și Adarco Invest.

În acte, Adarco Invest este deținută de hunedorenii Emilia și Ioan Dărăban.

CORUPȚIE
Florin Răzvan Alecu, oficial la Mediu în mandatul Grațielei Gavrilescu, a fost percheziționat de DIICOT într-un dosar referitor la deșeuri

Autorizație anulată la Chiajna

Corneliu Pascu a fost ales senator în legislatura 2004-2008 pe listele Partidului Conservator. El este patronul companiei Iridex Group, firmă care administrează groapa de gunoi de la Chiajna - Rudeni.

În 2018, primarul de atunci al Sectorului 1, pesedistul Dan Tudorache, a dat în judecată Agenția pentru Protecția Mediului București și compania Iridex pentru anularea Autorizației Integrate de Mediu. Doi ani mai târziu, instanța a decis să anuleze autorizația. Compania Iridex a anunțat în martie 2021 că urmează să își înceteze activitatea din cauza faptului că Primăria Capitalei nu a mai prelungit contractul de depozitare a deșeurilor.

Într-un final, în aprilie 2021, edilul Nicușor Dan a decis să prelungească contractul printr-un act adițional pentru o perioadă de 30 de zile.

Dosarele X: mai mult gunoi strâns decât produs în București

Datele Primăriei Generale sunt într-o relație foarte bizară cu cele ale Protecției Mediului când vine vorba de salubrizare.

BUCUREȘTIUL ESTE OBLIGAT DE Comisa Europeană să recicleze 50% din întreaga cantitate de deșeuri municipale produse anual. Primăria Capitalei, sub conducerea primarului Nicușor Dan, a colectat de patru ori mai puțin, motiv pentru care Comisia Europeană urmează să impună noi sancțiuni.

Edilul Nicușor Dan evită să se implice direct în rezolvarea problemelor de salubritate cu care se confruntă Bucureștiul. De exemplu, a anulat licitația pentru achiziționarea unui teren de 13 ha necesar pentru înființarea unei noi gropi de gunoi. Mai mult, tergiversează nejustificat înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară pentru salubrizare, asociație necesară pentru accesarea fondurilor europene.

Misterele sutelor de mii de tone de gunoi

Pe site-ul Primăriei Capitalei a fost publicat Planul de Gestionare a Deșeurilor din Municipiul București 2019 – 2025. Datele privind colectarea deșeurilor municipale din acest document nu corespund cu datele transmise de Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM).

De exemplu, în raportul PMB se menționează că, în anul 2016, a fost generată o cantitate de 728.992,91 tone de deșeuri municipale.

Datele de la ANPM arată că s-ar fi colectat 807.418 tone.

Cu peste 78.400 tone, deci, mai mult decât s-a produs, ceea ce este absurd.

Această diferență reprezintă aproximativ cantitatea de deșeuri municipale colectată anual la nivelul Sectorului 1 al Capitalei.

În anul 2017, PMB susține în raport că a fost generată o cantitate de 877.879,97 tone, în timp ce Agenția susține că s-au colectat 862.314 tone, adică cu peste 15.000 tone mai puțin.

Diferențe apar și în anul 2018: municipalitatea susține că au fost generate 849.666,69 tone de deșeuri iar Agenția menționează că au fost colectate 851.030 tone.

Oficiul European de Statistică a estimat că Bucureștiul produce în medie 1.045.000 tone de deșeuri municipale anual.

Agenția Națională pentru Protecția Mediului susține că în anul 2019 a fost colectată o cantitate de 892.862 tone la nivelul întregului oraș. Ce se întâmplă cu diferența de peste 150.000 de tone de deșeuri municipale? Cel mai probabil, această cantitate enormă este „procesată" ilegal și ajunge aruncată pe terenuri virane.

Nimeni nu știe cu exactitate cât gunoi se produce, se colectează, se reciclează și se depozitează în București. Lipsa informațiilor favorizează corupția

Noua groapă de gunoi e în aer: nu are teren

Primăria Capitalei a anulat de trei ori licitația pentru achiziționarea unui teren de 13 hectare necesar pentru contruirea unei noi gropi de gunoi la nivelul Bucureștiului. Anularea ultimei licitații, estimată la 21,14 milioane de lei, fără TVA, a avut loc în toamna anului 2020, licitație la care au fost depuse două oferte.

Una, din partea firmei High Sorting SA, iar cealaltă, din partea unui grup de persoane fizice reprezentate de mandatarul Green Alley Real Estate SRL.

Acționarii firmei High Sorting, Dumitru Ivanciu și Augustin Emanuel Ivanciu, sunt strâns legați de firma Eco Sud. Cele două societăți dețin împreună compania Ecologica Sud. Atât Eco Sud, cât și Ecologica Sud, au sediul social într-un imobil din strada Ankara, din Sectorul 1 al Bucureștiului.

ADI bate pasul pe loc

În prima jumătate a lunii februarie a acestui an, primarul Nicușor Dan a anunțat într-o conferință de presă că Primăria Capitalei împreună cu primăriile de sector vor înființa Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru a gestiona deșeurile la nivelul Municipiului București.

„Este o problemă care a fost mult timp amânată în București și nu ne mai permitem să o amânăm. Important este că avem Primăria generală și cele șase primării de Sector o viziune comună despre cum trebuie tratate deșeurile în Municipiul București, care se va concretiza foarte curând într-o nouă strategie și un nou plan de acțiune asupra deșeurilor", spunea primarul Nicușor Dan.

De atunci, au trecut aproape trei luni de zile, dar Primăria Capitalei încă nu a întocmit primul draft de statut.

Webinar

MANAGEMENTUL PLĂŢILOR ÎN AFACERILE INTERNAŢIONALE

14 mai 2021
09:30 - 16:30

www.ccir.ro

PROFIT ÎN PANDEMIE

De 2X mai scump

Un control al Curții de Conturi la Ministerul Transporturilor a scos la iveală nereguli majore în privința achizițiilor făcute pentru spitalele CFR. – *Mihai Duță*

ÎN URMA VERIFICĂRILOR, S-A constatat că multe echipamente medicale nu ajunseseră în dotarea spitalelor, deși ele erau plătite, la data efectuării controlului, adică 30 iunie 2020. O parte dintre aceste echipamente nu au ajuns nici până astăzi la spitalele CFR, deși vorbim despre achiziții făcute în starea de urgență din 2020.

Cea mai interesantă poveste este aceea privind achiziționarea unor aparate de testare RT-PCR.

În plină stare de urgență, prin „Acordul cadru nr. 14045/03.04.2020 de furnizare echipamente medicale din cadrul loturilor 5,7,12,14,19" erau cumpărate, fără licitație, mai multe echipamente medicale și substanțe dezinfectante, printre care și 5 bucăți de aparate de testare RT-PCR, de la firma Ducos Trading.

Conform Ministerului Transporturilor, comisia de evaluare a ofertelor a avut următoarea componență: Irina Chiriță – președinte Comisie Evaluare, Daniela Drăgan (Mașolea), Valerica Lungu, Costel Tilea, Paul Adrian Constantinescu.

Aparatele RT-PCR model M0002321 au fost recepționate încă de la sfârșitul lunii mai 2020, doar că, surpriză, mai aveau nevoie de o mulțime de accesorii, care costau încă o dată cât aparatele propriu-zise. În plus, spitalele beneficiare trebuiau să amenajeze pe cheltuiala lor spații speciale cu trei camere pentru a fi asigurate fluxurile de testare.

Practic, fără nicio licitație, doar pe baza deciziei luate de comisia de achiziții din care au făcut parte și reprezentanți ai spitalelor, Ministerul Transporturilor a cheltuit 1.190.000 de lei pe niște aparate care nu puteau funcționa fără anumite accesorii. Acest lucru este consemnat la Spitalul CF2 din București în momentul recepției aparatului.

Potrivit adresei Spitalului Clinic CF 2 București nr. 2700/12.06.2020 , aparatul de determinare rapidă germeni patogeni-PCR primit de spital conform Procesului-verbal de predare-primire

nr. 297/22.05.2020 în urma achiziției centralizate efectuate de către MTIC, nu a fost pus în funcțiune, întrucât „folosirea doar a aparatului nu este posibilă fără celelalte componente ale ansamblului".

Achizițiile accesoriilor, care costau încă o dată cât aparatul, au căzut în sarcina spitalelor cărora Ministerul Transporturilor le cumpărase aparatele de testare, la fel ca și amenajarea spațiilor în care să funcționeze. Drept urmare, aparatul RT-PCR a început să funcționeze la CF2 București abia în octombrie 2020, iar la Spitalul CFR din Constanța aparatul nu funcționează nici acum.

Conducerea Spitalului CF Oradea a avut presimțiri

Un caz cel puțin ciudat este al Spitalului CFR Oradea. Cumva, conducerea acestui spital a avut premoniții și a început să cumpere accesoriile înainte ca Ministerul Transporturilor să cumpere aparatul. Într-un răspuns față de raportul Curții de Conturi, șeful Serviciului Medical din Ministerul Transporturilor a avut următoarea justificare: „Referitor la afirmațiile din Minuta dumneavoastră cu privire la echipamentele achiziționate și care nu au fost puse în funcțiune până la data prezentei Minute, anexam adresa nr. 2744/23.06.2020 transmisă de Spitalul C.F. Oradea prin care ni se aduce la cunoștință utilitatea aparatului de determinare rapidă germeni patogeni – PCR și de unde rezultă că un asemenea aparat are nevoie de o dotare de laborator care nu face parte din componentele aparatului ca accesorii. Ori, dotarea cu aparatura aferentă funcționării unui PCR ține de managementul și dotarea fiecărui spital în parte, oportunitatea achiziționării lor fiind apreciată și cerută expres de managerii spitalelor.

În consecință, doar achiziția aparatelor PCR revine ca obligativitate ministerului și nu oportunitatea achiziționării sau funcționarea lor, aceasta revenind managerilor de spitale și directorilor medicali. Nu înțelegem de ce Curtea de Conturi nu a solicitat puncte de vedere și de la celelalte spitale solicitante și a luat în considerare doar adresa Spitalului C.F. nr. 2, care a solicitat un asemenea aparat, la rândul sau. Și pentru spitalele din subordinea Ministerului Sănătății, obligația de a dota laboratoarele, a pune în funcțiune aparatura achiziționată de minister în mod centralizat și trainingul personalului revine exclusiv managementului spitalelor".

În realitate, niciun spital din cele menționate nu avea cum să aibă vreo dotare potrivită pentru aparatele PCR, întrucât nu mai avuseseră niciodată așa ceva. Necesitatea achiziționării aparatelor cu tot cu accesorii era evidentă în acest caz dacă se dorea punerea lor în funcțiune cât mai repede, aceasta fiind și justificarea achiziției fără licitație în starea de urgență.

Mai interesant este răspunsul celor de la Curtea de Conturi la această justificare a reprezentantului Ministerului Transporturilor. Aceștia spun că aspectele consemnate în raportul de control nu vizează utilitatea aparatului, ci imposibilitatea punerii acestuia în funcțiune la termenul contractual, întrucât erau necesare cheltuieli suplimentare de investiții.

„Chiar din adresa nr. 2744/23.06.2020 a Spitalului CF Oradea, invocată de conducerea entității și atașată la adresa nr. 1391/SGA/24.06.2020 rezultă că, «pentru punerea în funcțiune a acestui aparat este nevoie de o serie de alte aparate și accesorii....» și «conducerea spitalului a anticipat și analizat dotările din cadrul laboratorului de analize medicale și din cadrul altor compartimente și am achiziționat restul de aparatură medicală, astfel încât, într-un timp foarte scurt de la sosirea acestora, aparatul să fie pus în funcțiune». Ca urmare, conducerea Spitalului CF Oradea confirmă pe de o parte faptul că pentru punerea în funcțiune a aparatului au fost necesare cheltuieli suplimentare de investiții, iar pe de altă parte la data prezentei aparatul nu a fost pus în funcțiune.

Menționăm că ministerul are obligația efectuării plății acestor echipamente numai după recepționarea și punerea lor în funcțiune", au spus auditorii Curții de Conturi.

Practic, Spitalul CF Oradea recunoaște că a început să cumpere anumite componente înainte ca Ministerul Transporturilor să decidă achiziționarea aparatelor RT-PCR.

Nr. crt.	Obiectul achiziției	Procedura de achiziție	Ofertanți/denumire firmă	Angajament legal nr. și data	Valoare angajament legal - lei (cu TVA) -
0	1	2	3	4	5
1	Echipamente medicale	Negociere fără publicare	SC ALPHA MEDICAL SRL	ACORD CADRU NR.14042 din 03.04.2020	
2	Consola cu 3 seringi automate și infuzomat -110 buc.	Negociere fără publicare	SC ALPHA MEDICAL SRL	Contract subsecvent 14559 din 07.04.2020	4.760.833,00
3	Ventilator mecanic tip 3 9 buc.	Negociere fără publicare	SC ALPHA MEDICAL SRL	Contract subsecvent 14537 din 07.04.2020	856.800,00
4	Ecograf tip 1 9 buc.	Negociere fără publicare	SC ALPHA MEDICAL SRL	Contract subsecvent 14564 din 07.04.2020	2.077.740,00
5	Echipamente medicale	Negociere fara publicare	SC DUCOS TRADING SRL	ACORD CADRU NR.14045 din 03.04.2020	
6	Injectomate 221 buc.	Negociere fără publicare	SC DUCOS TRADING SRL	Contract subsecvent 14574 din 08.04.2020	1.297.855,65
7	Stație central de monitorizare 5 buc.	Negociere fără publicare	SC DUCOS TRADING SRL	Contract subsecvent 14578 din 08.04.2020	360.570,00
8	Aparat de determinare rapidă germeni patogeni prin metoda PCR 5 buc.	Negociere fără publicare	SC DUCOS TRADING SRL	Contract subsecvent 14569 din 08.04.2020	1.190.000,00
9	Ventilator mecanic tip 1 112 buc.	Negociere fără publicare	SC DUCOS TRADING SRL	Contract subsecvent 14576 din 08.04.2020	24.556.840,00
10	Monitor funcții vitale ATI tip 2 178 buc.	Negociere fără publicare	SC DUCOS TRADING SRL	Contract subsecvent 14567 din 08.04.2020	15.404.609,50
11	Echipamente medicale	Negociere fara publicare	SC ALPHA MEDICAL SRL SC TEHNOPLUS MEDICAL SRL	ACORD CADRU NR.14058 din 03.04.2020	
12	Sistem de încălzire pacient prin pătură cu flux de aer 74 bucăți	Negociere fără publicare	SC ALPHA MEDICAL SRL SC TEHNOPLUS MEDICAL SRL	Contract subsecvent 14542 din 08.04.2020	1.585.080,00
13	Echipamente medicale	Negociere fara publicare	SC TEHNOPLUS MEDICAL SRL	ACORD CADRU NR.14043 din 03.04.2020	
14	Cărucior (truley) de urgență 24 buc	Negociere fără publicare	SC TEHNOPLUS MEDICAL SRL	Contract subsecvent 14445 din 07.04.2020	205.632,00
15	Trolley terapie intensivă de pat 53 buc.	Negociere fără publicare	SC TEHNOPLUS MEDICAL SRL	Contract subsecvent 14472 din 07.04.2020	605.472,00
16	Sistem de reglare temperatura intravenoasa	Negociere fără publicare	SC TEHNOPLUS MEDICAL SRL	Contract subsecvent 14456 din 07.04.2020	304.080,70
17	Pat terapie intensivă 120 buc	Negociere fără publicare	SC TEHNOPLUS MEDICAL SRL	Contract subsecvent 14465 din 07.04.2020	14.254.751,53
18	Sistem de transfer pacient lateral (glisante) 34 buc.	Negociere fără publicare	SC TEHNOPLUS MEDICAL SRL	Contract subsecvent 14531 din 07.04.2020	97.104,00
19	Echipamente medicale si dezinfectanti	Negociere fara publicare	SC ABB MEDTEC SRL	ACORD CADRU NR. 16072 din 22.04.2020	
20	Defibrilatoe cu monitorizare funcții vitale 24 buc.	Negociere fără publicare	SC ABB MEDTEC SRL	Contract subsecvent 16907 din 29.04.2020	1.176.672,00
21	Monitor funcții vitale de transport 17 buc.	Negociere fără publicare	SC ABB MEDTEC SRL	Contract subsecvent 16908 din 29.04.2020	735.866,25
22	Ventilator non invaziv flux inalt 35 buc.	Negociere fără publicare	SC ABB MEDTEC SRL	Contract subsecvent 16909 din 29.04.2020	1.605.525,00
23	Dezinfectant TP2 pentru dezinfecția de nivel inalt a suprafețelor critice 1000 litri	Negociere fără publicare	SC ABB MEDTEC SRL	Contract subsecvent 16905 din 29.04.2020	113.050,00
24	Dezinfectant pentru suprafețe semicritice 15440 litri	Negociere fără publicare	SC ABB MEDTEC SRL	Contract subsecvent 16906 din 29.04.2020	546.114,80
25	Dezinfectant pentru suprafețe noncritice 5210 litri	Negociere fără publicare	SC ABB MEDTEC SRL	Contract subsecvent 16910 din 29.04.2020	172.357,22
26	Echipamente de protecție	Negociere fara publicare	SC DUCOS TRADING SRL	ACORD CADRU NR.15929 Din 16.04.2020	
27	Combinezon de înaltă protecție 22620 buc.	Negociere fără publicare	SC DUCOS TRADING SRL	Contract subsecvent 15932 din 16.04.2020	3.768.492,00
28	Măști de înaltă protecție tip FFP2 90220 buc.	Negociere fără publicare	SC DUCOS TRADING SRL	Contract subsecvent 15933 din 16.04.2020	3.757.663,00
	TOTAL				79.431.108,65

Laboratorul de biologie moleculară de la CF 2

În răspunsul trimis după raportul Curții de Conturi, șeful Serviciului Medical din Ministerul Transporturilor afirmă următoarele:

„Referitor la Aparatele de determinare rapidă a germenilor patogeni-PCR, achiziționate în mod centralizat la nivelul MTIC, menționez că solicitările spitalelor au fost pentru acest aparat, nu pentru laborator de biologie moleculară. PCR permite diagnosticarea rapidă și foarte specifică a bolilor infecțioase, inclusiv a celor cauzate de bacterii sau viruși. Permite, de asemenea, identificarea microorganismelor care nu sunt cultivabile sau cu creștere lentă, cum ar fi micobacterii , bacterii anaerobe sau virusuri din testele de cultură de țesuturi, este un instrument de cercetare foarte puternic și practic. Secvențializarea etiologiilor necunoscute a multor boli este identificată de PCR. Tehnica poate ajuta la identificarea succesiunii virusurilor necunoscute anterior legate de cele deja cunoscute și, astfel, poate oferi o mai bună înțelegere a multor boli, fapt pentru care acest aparat este util și în perioada stării de alertă cât și ulterior".

Cu toate acestea, la Spitalul CF2 tocmai se discută o organigramă cu 22 de cadre medicale pentru laboratorul de biologie moleculară construit în jurul aparatului RT-PCR cumpărat anul trecut.

În momentul de față, conform Ministerului Transporturilor, numărul angajaților care se ocupă exclusiv cu procesarea testelor PCR este următorul:

- Spitalul Clinic CF 2 București - doi angajați pe perioadă determinată
- Spitalul Clinic CF Constanța - laboratorul nefiind funcțional nu există personal angajat în acest scop
- Spitalul Clinic CF Timișoara - o normă medic laborator, 1,5 norme biolog, 1 normă asistent medical de laborator, 1 normă îngrijitoare
- Spitalul Clinic CF Oradea - un biochimist, un rezident, medic de laborator și IT-ist part time, angajați ai spitalului
- Spitalul General CF Drobeta Turnu Severin - două persoane.

Care au fost contractele încheiate fără licitație

Din informațiile prezentate în „Situația privind achizițiile publice în perioada stării de urgență în contextul epidemiei coronavirus COVID-19-anul 2020", rezultă că ministerul a atribuit prin procedura de negociere

Produs	Cantitate contractată	Cantitate livrată	Rest de livrat	Grad de livrare (%)
0	1	2	3	4=2/1
MONITOR FUNCTII VITALE ATI TIP 2	178 buc	51 buc	127 buc	28,65%
CARUCIOR (TROLEY) DE URGENTA	24 buc	20 buc	4 buc	83,33%
TROLEY TERAPIE INTENSIVA DE PAT	53 buc	51 buc	2 buc	96,22%
ECOGRAF	9 buc	6 buc	3 buc	66,66%
SISTEM DE INCALZIRE PACIENT PRIN PATURA CU FLUX DE AER	74 buc	48 buc	26 buc	64,86%
DEZINFECTANT PENTRU SUPRAFETE SEMICRITICE	15.400 litri	45 litri	15.355 litri	0,29%
DEZINFECTANT PENTRU SUPRAFETE NONCRITICE	5.210 litri	22 litri	5.188 litri	0,42%
SISTEM REGLARE TEMPERATURA INTRAVENOS	11 buc	9 buc	2 buc	81,81%
APARAT DE DETERMINARE RAPIDA GERMENI PATOGENI PCR	5 buc	2 buc	3 buc	40%
VENTILATOR MECANIC TIP 1	112 buc	10 buc	102 buc	8,92%
CONSOLA CU 3 SERINGI AUTOMATIE SI INFUSOMAT	110 buc	-	110 buc	0%
VENTILATOR MECANIC TIP 3	9 buc	-	9 buc	0%
PAT TERAPIE INTENSIVA	120 buc	-	120 buc	0%
MONITOR FUNCTII VITALE DE TRANSPORT	17 buc	-	17 buc	0%

Ministerul Transporturilor a făcut achiziții de echipamente medicale în valoare de 79.431.000 de lei în perioada stării de urgență. O mare parte din produsele plătite nu au fost livrate în termenele stabilite.

fără publicarea unui anunț de participare, conform prevederilor art. 104 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, un număr de 6 acorduri cadru și 22 de contracte subsecvente având ca obiect furnizarea de echipamente medicale, dezinfectanți și echipamente de protecție necesare spitalelor din subordine, conform tabelului următor.

Echipamente plătite și nelivrate

Din „Situația materialelor și echipamentelor achiziționate de MTIC în perioada stării de urgență și recepționate de unitățile sanitare din subordinea MTIC până la data de 11.06.2020" întocmită de Serviciul medical din cadrul MTIC, rezultă că, până la data controlului, nu au fost livrate integral materialele și echipamentele necesare spitalelor pentru prevenirea și combaterea pandemiei.

Se pare că o parte dintre aceste echipamente și substanțe nu au fost livrate nici până astăzi.

Ministerul Transporturilor confirmă că accesoriile au costat de două ori mai mult decât aparatele

Ministerul Transporturilor a confirmat că prețul componentelor cumpărate ulterior achiziționării aparatelor a fost de aproape două ori mai mare decât aparatele RT-PCR.

Prețul unitar al unui aparat a fost de 238.000 lei, valoarea totală a contractului fiind de 1.190.000 lei.

Prețul celorlalte componente necesare pentru punerea în funcțiune a aparatelor:

- Spitalul Clinic CF 2 București - 414.000 lei
- Spitalul Clinic CF Constanța - 483.983,69 lei
- Spitalul Clinic CF Timișoara - aparatură în comodat de la Universitatea de Medicină și Farmacie Victor Babeș Timișoara, Contract de Comodat înregistrat cu nr. 9124/16.07.2020
- Spitalul Clinic CF Oradea - 145.040,33 lei
- Spitalul General CF Drobeta Turnu Severin - 379.248 lei

Costul pentru amenajarea spațiului necesar punerii în funcțiune a aparatului PCR

- Spitalul Clinic CF 2 București – 66.068,5 lei
- Spitalul Clinic CF Constanța – 98.000 lei
- Spitalul Clinic CF Timișoara – aparatură 2.500 lei plus sponsorizări
- Spitalul Clinic CF Oradea – 20.500 lei
- Spitalul General CF Drobeta Turnu Severin – 22.015 lei

Prețul reactivilor și prețul unui test PCR

- Spitalul Clinic CF 2 București – 93.19 lei reactivii/test, 200 lei prețul testului
- Spitalul Clinic CF Timișoara – 200.686,93 lei reactivii/an, 180 lei prețul testului
- Spitalul Clinic CF Oradea – 90,15 lei reactivii/test 149,62 lei prețul testului
- Spitalul General CF Drobeta Turnu Severin – 94 lei reactivii/test, 188 lei prețul testului

Când au început să funcționeze aparatele de testare RT-PCR

Conform Ministerului Transporturilor, aparatele de testare au început să funcționeze după cum urmează:

- La Spitalul Clinic CF 2 București - la data de 29.10.2020
- La Spitalul Clinic CF Constanța - se estimează că va fi pus în funcțiune la data de 30.04.2021
- La Spitalul Clinic CF Timișoara - la data de 29.07.2020
- La Spitalul Clinic CF Oradea - la data de 01.08.2020
- Spitalul General CF Drobeta Turnu Severin - la data de 05.11.2020.

Prin «Filiera Calității» și alte mărci proprii, CARREFOUR ajută consumatorul să facă alegeri informate

SĂNĂTOS

OUL ROMÂNESC, ÎN BLOC

Carrefour oferă cumpărătorilor posibilitatea de a verifica traseul parcurs la fermă până în coșul de cumpărături.

OUĂLE DE LA FERMA ROJIȘTE sunt produse Carrefour marca „Filiera Calității", la care compania a aplicat tehnologia blockchain pentru prima dată în România.

Carrefour oferă consumatorilor șansa de a descoperi informații, direct de la fermă, despre originea și calitatea produselor pe care le consumă.

Ferma Rojiște se află în județul Dolj și livrează către Carrefour între 75 și 100% din producția zilnică de ouă. Găinile sunt crescute în hale moderne și spațioase și au posibilitatea de a se mișca liber pe un teren cu iarbă. Sortarea și ambalarea ouălelor se face cu tehnologie de ultimă generație și în condiții de maximă igienă.

Ferma Rojiște este condusă de familia Duică, iar afacerea a început în 2014, când a fost achiziționată o primă hală aflată, atunci, în paragină.

„Am reușit să amenajăm trei hale unde creștem 45.000 de găini, care primesc hrană fără organisme modificate genetic din produse vegetale de origine românească. Produsul pe care îl oferim cumpărătorilor, prin intermediul partenerului nostru Carrefour, este sănătos și este produs transparent", a explicat Nicu Duică.

DE

ALEX DARVARI

La fermă muncesc 25 de persoane

Responsabil de „Filiera Calității & Bio", Coline Montini, a menționat că parteneriatul a fost posibil doar după ce Ferma Rojiște a obținut toate avizele și documentele care atestă că obțin un produs sănătos la standardele de calitate Carrefour.

„Am verificat expertiza lor în domeniu și ne-am asigurat că dețin tehnologia necesară pentru a intra în „Filiera Calității" Carrefour. Vrem să facem lucrurile durabile și să ajutăm fermierul să progreseze, să ne adaptăm mereu.

Oul de la ferma Rojiște este primul produs propriu marca „Filiera

CKCHAIN

s de un produs de

Calității" Carrefour pentru care aplicăm tehnologia blockchain Dar, în timp, vor apărea și altele".

Cum funcționează „Filiera Calității"

Clientul scanează codul QR de pe ambalajul de ouă, ajunge pe pagina dedicată, introduce numărul lotului care e vizibil tot pe ambalaj și află informații despre: locația și numele fermei sau al fermierului, informații veterinare despre găinile care au făcut ouăle, cu ce au fost hrănite, cum au fost crescute păsările din ferma de ouă, data ambalării ouălor și alte date care completează trasabilitatea produsului.

„Clienții noștri își doresc să cumpere produse românești de a căror origine să fie siguri, să afle mai multe despre felul în care sunt crescute și hrănite animalele de la care provin aceste produse și să aibă garanția că toate angajamentele noastre în legătură cu calitatea și siguranța mărcilor proprii Carrefour sunt respectate de partenerii noștri.

Prin aplicația blockchain, împărtășim în mod transparent aceste informații cu clienții noștri, care pot afla unde s-au născut găinile ouătoare, care este ferma în care sunt crescute și care sunt condițiile de bunăstare animală asigurate de fermier", a declarat Gabriela Rădulescu, Director Calitate, Carrefour România.

„Filiera Calității" Carrefour reprezintă un program prin care compania realizează parteneriate de lungă durată direct cu producătorii locali și internaționali pentru a oferi consumatorilor produse de calitate, la prețuri accesibile.

FOTO: CARREFOUR

RĂZBOIUL MINCIUNII

Kremlinul nu dă semne că ar renunța la dezinformare.
Nici măcar la cea despre COVID-19, deși curmă vieți. – *Ovidiu Nahoi*

TIMP DE CÂTEVA SĂPTĂMÂNI, întreaga Europă (și nu numai) a privit cu teamă către vecinătatea estică, pe măsură ce Rusia acumula trupe și echipamente militare în vecinătatea graniței cu Ucraina.

Știrile de la granița ruso-ucraineană se împleteau cu altele, la fel de alarmante. Cum ar fi situația opozantului Alexei Navalnîi, a cărui stare de sănătate se deteriora rapid și, în legătură cu aceasta, protestele din Rusia. Sau acuzațiile liderului de la Minsk, Alexander Lukașenko, potrivit cărora opoziția din Belarus ar pregăti organizarea unei lovituri de stat, bineînțeles, cu sprijin occidental.

Și a mai fost conflictul diplomatic dintre Rusia și Cehia, după ce serviciile de informații de la Praga au anunțat că au dovezi privind implicarea unor actori ai statului rus în explozia unui depozit de muniție.

Niciodată în ultimii ani nu se acumulaseră atâtea motive de tensiune între Rusia și Occident.

Dar, din perspectiva organismelor de dezinformare pro-Kremlin, totul este foarte simplu: avem de-a face cu un un atac masiv al Occidentului asupra Rusiei. Cum se face că, mai apoi, Rusia s-a retras din fața acestui atac devastator este o altă poveste – dar, după cum vom vedea, războiul dezinformării nu are neapărat nevoie de logică.

Rusia și „agresiunea Occidentului"

După cum arată o analiză a EUvsDisinfo, organismul Comisiei Europene de contracarare a dezinformării, chiar înainte de izbucnirea protestelor din Belarus în urma alegerilor prezidențiale falsificate, agenția de știri a statului rus, RIA Novosti, prin intermediul canalului Ukraina.ru, a susținut că SUA intenționează să organizeze o lovitură de stat în Belarus. Această afirmație a fost repetată și amplificată de mai multe ori , inclusiv de mass-media de stat din Belarus. A fost chiar intens mediatizată o presupusă înregistrare a unei conversații între agenții „germani" și „polonezi", care se plâng că Lukașenko ar fi mai dur decât se așteptau. Se pare că doar autorii dezinformării n-au sesizat comicul situației.

Încă de la începutul lunii februarie 2021, mass-media de stat rusă și-a intensificat campania împotriva Kievului, dusă apoi la limitele maxime, pe măsură ce Moscova a concentrat numeroase trupe și echipamente militare la granița cu Ucraina. SUA au fost învinuite în mod special pentru creșterea tensiunilor din regiune. Rusia a făcut eforturi deosebite pentru a convinge lumea că deplasarea a peste 100.000 de soldați la frontierele Ucrainei nu este în niciun caz amenințătoare.

În paralel, publicul de acasă a fost martorul unui adevărat tir mediatic îndreptat împotriva Ucrainei. Ce aflau rușii din mediile de propagandă?

Unul dintre mesajele transmise insistent a fost: „să aducem Donbasul acasă!". Propaganda i-a descris pe locuitorii din regiune ca ruși aflați pe nedrept sub un jug străin, Rusia fiind adevărata lor „casă".

Ucraina a fost acuzată că pregătește o ofensivă de mari proporții în Donbas și un „genocid" împotriva rușilor din regiune. Deja Ucraina bombardase sate și ucisese copii, susținea în același timp propaganda de la posturile ruse.

Dar cum de Ucraina s-ar fi gândit să se lanseze într-o asemenea aventură, provocând un adversar cu mult mai puternic? Aici, Kremlinul a generat două mesaje contradictorii, pe care le-a diseminat în același timp.

Primul: Ucraina vrea să se răzbune pe Rusia pentru pierderea Peninsulei Crimeea și izbucnirea mișcării separatiste din Donbas. Iar Kievul depune eforturi pentru a atrage Occidentul de partea sa.

Al doilea: din contră, Occidentul este cel care vrea să agreseze Rusia şi se foloseşte în acest scop de Ucraina.

Cazul Aleksei Navalnîi este, de asemenea, un atac occidental asupra Rusiei, susţine propaganda de la Kremlin.

După cum ştim, disidentul rus a fost ţinta unei tentative de asasinat la sfârşitul lui august 2020.

Iar publicaţia de investigaţie *Bellingcat* a reuşit, folosind surse deschise, să identifice autorii drept ofiţeri ai agenţiei de securitate a statului rus, FSB.

În paralel, laboratoare din Germania, Suedia şi Franţa au identificat substanţa toxică utilizată ca fiind un agent chimic interzis, de producţie rusească, Novichok. Dar mass-media de stat rusă sugerează că totul este o operaţiune în SUA. La fel ca şi protestele în sprijinul opozantului trimis în detenţie de autorităţile ruse. Şi acestea au fost organizate, evident, tot de Statele Unite.

Criza din relaţiile cu Cehia este tot un semn al agresiunii Occidentului, potrivit accepţiunii ruse.

Însuşi şeful guvernului de la Praga, Andrej Babis, a declarat că serviciile de informaţii cehe au dovezi suficiente care indică implicarea statului rus într-o explozie la un depozit de muniţii din localitatea Vrbětice.

Interesant este că Babis şi cu atât mai puţin preşedintele Milos Zeman nu trec drept nişte anti-ruşi. Cel puţin acesta din urmă şi-a manifestat de mai multe ori admiraţia pentru Vladimir Putin. Iar Cehia tocmai se pregătea să comande o primă tranşă de vaccinuri Sputnik V, neaprobate de Agenţia Europeană a Medicamentului. Tocmai de aceea, dovezile invocate de liderii de la Praga trebuie să fi fost zdrobitoare, altfel e greu de justificat o asemenea întorsătură politică.

Praga e expulzat 18 diplomaţi ruşi dându-le 48 de ore pentru a părăsi ţara. Rusia a răspuns imediat, expulzând la rândul ei 20 de diplomaţi cehi. Purtătorul de cuvânt al Ministerului de Externe de la Moscova, Maria Zakharova, a declarat la televiziunea de stat că mişcarea cehă a fost rezultatul unei campanii împotriva Rusiei, acuzând o „cangrenă anti-rusă" a Europei.

Pandemia: victimizare şi diplomaţia vaccinului

Toate acestea se întâmplă pe fundalul unei situaţii interne complicate în Rusia. Pandemia de COVID-19 a provocat greutăţi economice severe pentru milioane de ruşi, iar procesul de vaccinare este foarte lent. Rusia desfăşoară o intensă diplomaţie a vaccinului, livrând (sau angajându-se să livreze) milioane şi milioane de doze de vaccin Sputnik V, în timp ce acasă procesul înaintează greu.

Dar, pentru propaganda rusă, lucrurile sunt şi aici destul de limpezi: pandemia este un atac occidental!

EUvsDisinfo a colectat un număr mare de afirmaţii de pe posturile oficiale ruse care sugerau că pandemia este, de fapt, o armă biologică împotriva Rusiei.

Această afirmaţie a fost transmisă, de exemplu, de postul de televiziune al Forţelor Armate din Rusia, TV Zvezda, la sfârşitul lui ianuarie 2020. Poveşti similare despre laboratoarele secrete americane din Europa de Est au apărut frecvent în mass-media pro-Kremlin, de la declanşarea pandemiei.

În timp ce depune eforturi pentru a-şi promova produsul Sputnik V, Moscova desfăşoară şi o intensă activitate de propagandă în privinţa vaccinurilor. Există aici o fractură logică. Pe de o parte, este negată eficacitatea vaccinurilor, sunt alimentate teoriile conspiraţiei şi grupurile anti-vaxeri. Pe de altă parte, este promovat agresiv vaccinul rusesc Sputnik V.

Presa oficială susţine că întreaga lume este nerăbdătoare să pună mâna pe produsul conceput în Rusia – ceea ce, într-o anumită măsură este adevărat. Numeroase ţări mai sărace, care nu au reuşit să încheie contracte masive cu firmele occidentale, au făcut apel la Rusia şi China, în disperare de cauză. Altele au făcut-o din raţiuni pur ideologice şi politice. Interesul pentru vaccinul rusesc nu poate fi negat.

Pe de altă parte, Rusia a furnizat cu întârziere datele necesare aprobării Sputnik V de către Agenţia Europeană a Medicamentului. În schimb, acuză Uniunea Europeană de atitudini anti-ruse şi de favorizarea companiilor occidentale.

Pandemia de COVID-19 a provocat greutăți economice severe pentru milioane de ruși, iar procesul de vaccinare este foarte lent

Trei publicaţii şi toate trei dezinformează

În privinţa campaniilor anti-vaccin, o ştire Reuters din 8 martie informa, citând un purtător de cuvânt de la Departamentul de Stat, că SUA au identificat trei publicaţii online direcţionate de serviciile de informaţii ruseşti, care încearcă să submineze vaccinurile COVID-19 produse de Pfizer şi Moderna. Acestea au răspândit multe tipuri de dezinformare, inclusiv despre vaccinurile Pfizer şi Moderna, dar şi despre organizaţii internaţionale, conflicte militare, proteste şi orice problemă care poate genera diviziune.

Publicaţiile au fost identificate de Centrul Global de Angajament al Departamentului de Stat, anume creat pentru a contracara campaniile de propagandă şi dezinformare.

Una dintre acestea, News Front, exagerează mult pericolele reprezentate de vaccinurile fabricate în Occident susţinând, în schimb, siguranţa şi eficacitatea alternativei ruseşti, Sputnik V.

„Pericol real al vaccinurilor Western Pfizer şi Moderna", se titra pe 12 martie.

DIPLOMAȚIE ȘI MANIPULARE Rusia a folosit vaccinul Sputnik V pentru a câștiga simpatie (sus). NewsFront este o publicație de manipulare rusă, cea mai de succes. Simpatizanții QAnon au luat cu asalt Capitoliul pe 6 ianuarie.

Articolul vorbea despre „consecințele oribile" ale administrării acestor vaccinuri.

Campania împotriva vaccinurilor „pune potențial oamenii în pericol", susține Departamentul de Stat, care aruncă vina pe publicațiile de dezinformare ale serviciilor rusești: în special News Front, dar și altele precum New Eastern Outlook, Oriental Review sau Rebel Inside.

News Front pare însă de departe proiectul cel mai de succes. Publică în rusă, engleză, germană, franceză, maghiară, slovacă, slovenă, spaniolă, georgiană și bulgară.

News Front rulează un flux live 24 de ore pe zi care oferă știri, comentarii și emisiuni de discuții pe site-ul său web. Uneori, intră în topul celor mai populare 10 site-uri de știri de limbă rusă.

Alimentarea violențelor și a terorismului intern

La 6 ianuarie 2021, o mulțime de protestatari, care nu recunoștea rezultatele alegerilor din noiembrie, câștigate de Joe Biden, a atacat sediul Capitoliului din Washington DC. Protestatarii încercau astfel să oprească procesul de validare a președintelui ales și să-l sprijine pe Donald Trump.

QAnon s-a remarcat drept una dintre organizațiile foarte active în acest asalt.

Gruparea susține teorii ale conspirației, cum ar fi aceea că președinte Donald Trump a luptat împotriva unei cabale de pedofili sataniști, formată din politicieni democrați proeminenți și personalități cu vederi liberale.

Oficialii SUA spun că există dovezi potrivit cărora actorii susținuți de Rusia au amplificat mesajele QAnon. Agențiile federale investighează acum ceea ce consideră a fi o amenințare mai extinsă decât se credea din partea așa-numitului „terorism intern" - extremiștii care contestă ordinea legală și constituțională, bazându-se în special pe teorii ale conspirației.

Directorul FBI, Christopher Wray, a precizat, în context, că autoritățile nu analizează mișcarea QAnon „în sine", dar urmăresc modul în care actorii străini amplifică teoriile conspirației.

În acest context, un raport publicat în aprilie de Departamentul de Stat dezvăluie noi dovezi că și state precum China, Iran sau Arabia Saudită s-au angajat în activități similare. Scopul amplificării mesajelor QAnon de către actori externi este de a semăna discordii și diviziuni suplimentare în populația americană.

Deși mișcarea QAnon pare să fi luat naștere în SUA, raportul Departamentului de Stat menționează că acești actori străini au fost extrem de activi în promovarea teoriilor conspirației la sfârșitul anului 2020 și în primele două luni ale acestui an.

Astfel, aproape o cincime din toate postările QAnon de pe Facebook provin de la administratori din străinătate, se arată în raport. Majoritatea, din Rusia.

Autoritățile se tem că teoriile promovate de QAnon „generează un proces de radicalizare și violență similar cu cel care alimentează alte mișcări extremiste violente, inclusiv așa-numitul stat islamic".

Iar descoperirile autorităților SUA sugerează că teoria conspirației QAnon are potențialul de a servi ca multiplicator pentru extremismul violent intern, inclusiv pentru violențele motivate rasial și etnic.

Pentru realizarea acestui articol s-au folosit ca surse: EUvsDisinfo, Reuters, CNN

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES; FACEBOOK

Este BITCOIN

prea mare pentru a eșua?

ALIMENTATĂ DE INVESTIȚIILE CELOR MAI BOGAȚI OAMENI DIN LUME, READUCE ÎN DISCUȚIE VIITORUL BANILOR VIRTUALI. ANALIȘTII CONSIDERĂ CĂ 2021 VA FI UN AN DE RĂSCRUCE: ÎNTRE ACCEPTAREA GENERALĂ ȘI IMPLOZIA SPECULATIVĂ.

de ADAM PIORE

Chiar înainte de apariția ultimei bule bitcoin, cam pe când Paris Hilton emitea propriul „jeton digital" iar idealiștii și amatorii de pe tot globul erau încă îmbătați cu ideea de a eluda, prin monede virtuale, Wall Street, băncile centrale și pe miliardarii clasici, Mike Novogratz încheia o discuție la o conferință din New York despre criptomonede.

Novogratz, un fost executiv la Goldman Sachs devenit avocat al bitcoinului, susținuse multe astfel de discursuri, de obicei unui public format din persoane stabile financiar. De data aceasta, însă, a coborât de pe scenă spre o mulțime de mileniali, salutat ca o vedetă rock. „Literalmente poze, poze, poze", spune el. „Toată lumea își dorea un selfie. O fată a venit și a început să tremure: «Poți să semnezi asta?» A fost foarte ciudat".

„Așa că am început să vând."

A fost o mișcare inteligentă. Până în 2019, bitcoin, o monedă digitală renumită pentru volatilitatea sa, a scăzut la mai puțin de 4.000 de dolari. Cu toate acestea, în ultimele luni, a început din nou o traiectorie ascendentă abruptă. A crescut de la 11.000 de dolari în septembrie la 24.000 de dolari în decembrie, a trecut de 40.000 de dolari în ianuarie și a atins 61.000 de dolari în martie - de peste trei ori vârful său din 2017 și de 19 ori cel mai recent minim din 2019 - ridicând temerile cu privire la încă o bulă speculativă.

Dar, de data aceasta, lucrurile sunt diferite cel puțin într-o privință: nu doar oamenii bogați sunt cei care impulsionează creșterea criptomonedei. Finanțiștii au adăugat combustibil considerabil rachetei Bitcoin.

Cu ratele dobânzii în jurul valorii de zero, guvernele preluând miliarde din datoriile provocate de COVID-19 și cu evaluări ale acțiunilor care au atins niveluri pe care unii investitori le consideră absurde, căpeteniile corporative și investitorii instituționali au devenit din ce în ce mai disperați în căutarea unor locuri unde să își plaseze banii.

În februarie, mari investitori - inclusiv șeful Tesla Elon Musk, Blackrock, cel mai mare manager de bani din lume, și forțele bancare Goldman Sachs și Morgan Stanley - au dezvăluit planuri de a tranzacționa bitcoin și de a-l investi în numele unor clienți.

Atât Visa, cât și Mastercard au declarat că intenționează să adauge criptomonede în rețelele lor de plăți după anunțul din decembrie al CEO-ului PayPal, Dan Schulman, că va permite utilizatorilor americani să cumpere, să vândă și să dețină cripto. Miliardarul Mark Cuban a susținut, de asemenea, și Bitcoin.

Ce înseamnă adaosul de bani inteligenți pentru viabilitatea pe termen lung a bitcoinului și a altor criptomonede - și pentru viitorul aurului și al formelor tradiționale de bani de hârtie emiși de guverne - rămâne o chestiune de speculații și dezbateri intense. Politicienii și economiștii, precum Charlie Munger, de la Berkshire Hathaway, și secretarul Trezoreriei SUA, Janet Yellen, au avertizat cu privire la efectele destabilizante ale unui al doilea val bitcoin, care s-ar putea termina prin evaporarea averii investitorilor prinși în această frenezie.

Piața bitcoinului valorează aproximativ 1,78 trilioane de dolari. Creșterea sa abruptă a reînviat discuțiile despre bulele speculati-

PRIMUL VAL
Ultima bulă bitcoin, din 2017, a fost un fenomen popular. Majoritatea dintre marii investitori au rămas pe margine. În sensul acelor de ceasornic, din dreapta: Paris Hilton; brokerii de la bursa din New York; Michael Novogratz, printre primii susținători ai bitcoinului.

FOTO: DIN STÂNGA: JUSTIN HOCH/GALAXY DIGITAL; SPENCER PLATT/GETTY; ERIK TANNER/CONTOUR/GETTY

ve anterioare, cum ar fi mania olandeză a bulbilor de lalea, din secolul al XVII-lea, trecutul de necontestat al criptomonedelor ca mediu pentru lumea interlopă și consumul de energie al rețelei de calculatoare actualizate continuu, distribuită la nivel global, cu 10.000 de noduri folosite să mineze bitcoin și să urmărească cine deține aproximativ 18,7 milioane de bitcoin în circulație în prezent.

Chiar dacă aceste temeri nu reușesc să se materializeze, nici reversul nu este tocmai confortabil. Dacă bitcoin își continuă creșterea ca monedă independentă, reglementată în mod vag și dincolo de puterea autorităților locale și a băncilor centrale de aplicare a legii, aceasta ar putea perturba ordinea financiară mondială și ar putea face mult mai dificil pentru guverne să-și stimuleze economiile prin ajustarea ofertei locale de bani.

Adoptarea de către marile bănci și investitori ar putea avea consecințe potențiale profunde, în bine sau în rău, pentru viitorul banilor și al sistemelor bancare. Motiv pentru care autoritățile de reglementare americane au propus recent o serie de noi cerințe stricte

>> „LITERALMENTE POZE, POZE, POZE. TOATĂ LUMEA ÎȘI DOREA UN SELFIE. O FATĂ A VENIT ȘI A ÎNCEPUT SĂ TREMURE: «POȚI SĂ SEMNEZI ASTA?»

A FOST FOARTE CIUDAT"

de divulgare a beneficiarului real pentru entitățile care vând criptomonede, iar guvernul chinez a început să testeze propria formă de bani digitali. În martie, parlamentarii indieni au propus să solicite investitorilor să își lichideze deținerile în criptomonede precum bitcoin în șase luni și, ulterior, incriminarea posesiei.

Trâmbițașii criptomonedelor, precum Novogratz, spun totuși că au venit prea târziu cârcotașii: matrița este turnată, bitcoinul este aici pentru a rămâne. „75% din bogăția lumii este deținută de persoane între 50 și 85 de ani, care cumpără produsele de investiții ale jucătorilor mainstream", spune el. „Cea mai mare parte a creșterii cripto până acum a venit de la tineri. Dar suntem pe cale să legăm această țeavă uriașă de bogăția lumii".

Nu toată lumea este atât de sigură. Un raport recent al Citigroup sugerează că lumea financiară se află acum între două posibile viitoruri. Bitcoin „e în balanță între acceptarea generală și implozia speculativă", spun analiștii Citigroup. „Evoluțiile pe termen scurt se vor dovedi decisive".

Cu alte cuvinte, 2021 se conturează a fi cel mai important an din istoria colorată de 13 ani a bitcoin.

„Schimbarea psihologică nu s-a întâmplat peste noapte", spune Novogratz. „Însă barajul s-a rupt în cele din urmă, barajul s-a spart în ultimele trei luni și e minunat că barajul s-a rupt."

Legitimarea Cripto

Nu este exagerat să sugerăm că bitcoinul a fost inventat anticipând cu precizie scenariul economic actual.Când misteriosul inginer de calculatoare Satoshi Nakamoto a lansat oficial rețeaua bitcoin pe

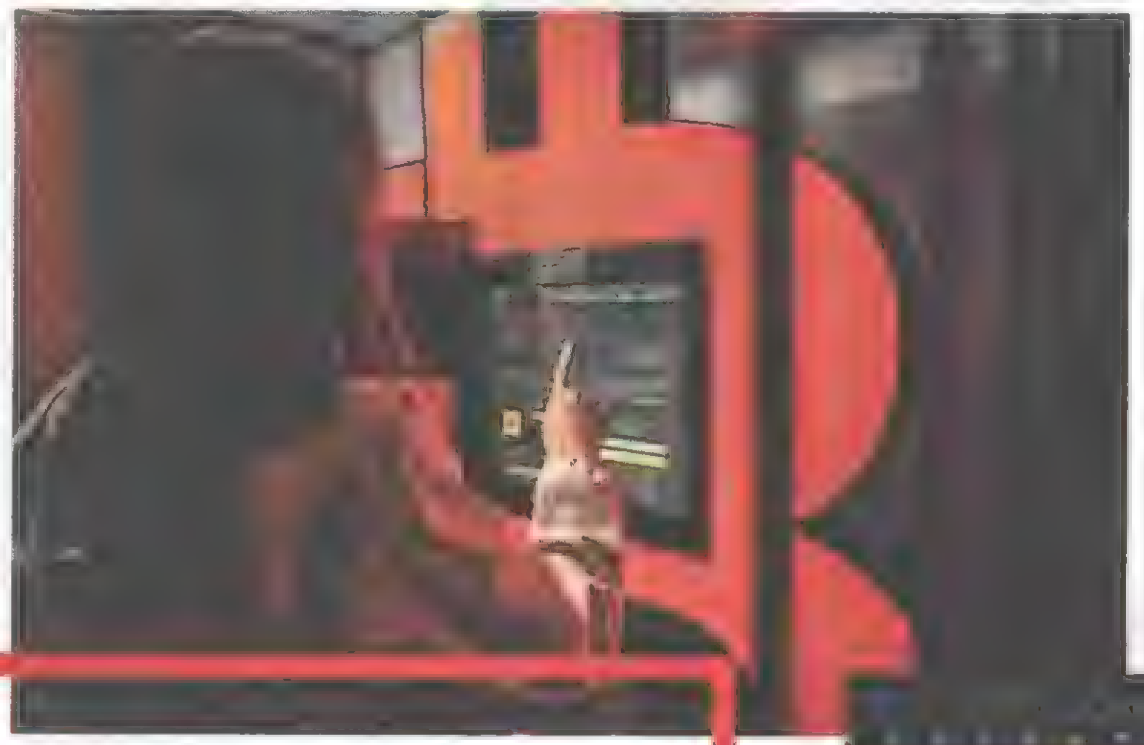

9 ianuarie 2009, a încorporat un mesaj printre 31.000 de linii de cod de computer care era imposibil de ratat: „Cancelar, la un pas de a acorda al doilea ajutor pentru bănci", se citea, referindu-se la un articol din prima pagină din *London Times*, publicat în săptămâna anterioară.

Titlul sublinia cea mai evidentă justificare pentru adoptarea bitcoinului. Înaintea crizei financiare din 2008, bancherii centrali din întreaga lume inundau piețele cu monedă nouă, reduceau ratele dobânzilor și cheltuiau miliarde pentru a stabiliza economia într-un efort de a preveni o recesiune globală - așa cum au făcut și în timpul pandemiei. Noii bani digitali ai lui Nakamoto au fost concepuți ca o modalitate prin care indivizii se pot proteja de presiunile inflaționiste despre care mulți credeau că vor urma inevitabil - un port sigur, de neatins de mașinațiunile și capriciile oricărui guvern, economie sau monedă.

Pentru a-și proteja jetoanele digitale de influența externă și pentru a asigura adoptarea lor globală, Nakamoto a creat o structură de stimulare menită să

> > „NU MAI ESTE O DEZBATERE. S-A TERMINAT.
> DEZBATEREA S-A ÎNCHEIAT. CRIPTO ESTE ACUM
> O CLASĂ DE ACTIVE. A SOSIT MASA CRITICĂ.
> SUNTEM PE DEAL ȘI RULĂM REPEDE LA VALE"

îi determine pe utilizatorii de computere din întreaga lume să-și instaleze software-ul și să se alăture unei rețele actualizate continuu, distribuite la nivel global, care există dincolo de jurisdicția de reglementare a oricărui guvern. Fiecare „computer nod" găzduiește propria copie a unui registru care urmărește locul și transferul fiecărei unități a monedei digitale, actualizat cu „blocuri" de noi tranzacții scrise și adăugate, la intervale regulate, la „blockchain".

În schimbul participării la crearea și întreținerea acestui „registru distribuit" imposibil de spart, proprietarii fiecărui nod blockchain sunt înscriși într-o loterie virtuală, eligibili pentru a câștiga o bucată din următorul lot de „bitcoini" generați de computer - în fapt o bucată de cod criptat. Bitcoins vor fi produși și eliberați în lume pe o scară de timp fixă până când oferta totală va ajunge la 21 de milioane, moment în care cei care lucrează pentru menținerea blockchain-ului ar fi compensați cu taxe mici pentru fiecare tranzacție. În 2010, după câteva luni de colaborare virtuală cu alți dezvoltatori online pentru a regla fin codul sursă, Nakamoto a anunțat că „trece la alte lucruri". Apoi a dispărut.

Creația pe care a lăsat-o în urmă a crescut în popularitate de atunci. Inițial, a fost îmbrățișată de o coaliție pestriță de cripto-anarhiști, libertarieni și ingineri idealiști din Silicon Valley. De asemenea, a capturat imaginația unei game largi de indivizi fără credibilitate, atrași de anonimatul și ușurința cu care bitcoinul poate fi transferat online, căutând să desfășoare activități ilicite în afara canalelor financiare tradiționale. Într-adevăr, mulți americani au auzit pentru prima dată de bitcoin când FBI a doborât un masiv bazar online de droguri pe piața neagră, cunoscut sub numele de Silk Road, în 2013, în care bitcoin era moneda de tranzacționare.

NOUĂ CLASĂ DE ACTIVE
Sosirea banilor inteligenți a ajutat la creșterea valorii bitcoin la 1,78 trilioane de dolari. Finanțiștii își fac griji cu privire la o cădere. De sus în jos: bancnote de un dolar la Biroul de Gravare și Tipărire al SUA, din Washington D.C.; un chioșc bitcoin în Barcelona, Spania; și o fermă minieră bitcoin în orașul Quebec.

La câteva săptămâni după căderea Silk Road, Novogratz a devenit, din întâmplare, cea mai cunoscută figură din Wall Street care sugerează că aceste jetoane digitale obscure ar putea avea de fapt o anumită valoare.

Așa cum spune Novogratz, în timpul unei dezbateri, cineva i-a cerut părerea cu privire la investițiile în moneda națiunilor mici și obscure. La acea vreme, Novogratz, un fost luptător de 50 de ani absolvent de Princeton, cu o falcă pătrată, cap ras, ochi albaștri pătrunzători și fanfaronada unui adevărat Bobby Axelrod, protagonistul din spatele fondului de investiții din serialul HBO de succes „Miliardele", era membru al comitetului consultativ pentru investiții pe piețele financiare al Rezervei Federale din New York, precum și co-șef de investiții pentru fonduri macro la Fortress Investment Group, un fond de 55 de miliarde de dolari.

Ca o coincidență, tocmai investise circa 3 milioane de dolari din banii săi în noua monedă exotică, care la acea vreme se tranzacționa la sub 100 de dolari pe bucată. A fost o investiție cu totul speculativă - atât de speculativă, încât el și un coleg de la fond au ajuns la concluzia că nu ar putea, cu bună conștiință, să riște banii firmei.

Novogratz a argumentat apoi motivul pentru care bitcoinul ar putea ajunge de la 100 $ la 1.000 $: chinezilor părea să le placă și erau foarte mulți; moneda a capturat imaginația unui mic grup de cripto-anarhiști care se aflau în modul de cumpărare; iar oamenii erau tot mai supărați pe politicile Băncii Rezervei Federale din SUA și erau îngrijorați de hiperinflație.

Apoi, Novogratz s-a trezit pe coperta ziarului *Financial Times*, sub titlul: „Bitcoin susținut de administratorul de top al unor fonduri de hedging". El a fost asediat cu solicitări de la reporteri de a apărea la televizor și de a ține discursuri - o dovadă a cât de neobișnuite erau opiniile sale la acea vreme. A devenit imediat parte dintr-un grup mic de experți în industria în plină dezvoltare. Când bitcoin a ajuns la 1.000 de dolari, transformându-i acțiunea de 3 milioane de dolari în 30 de milioane de dolari, Novogratz a luat în calcul vânzarea portofoliului pentru a cumpăra un avion. Un coleg de la Fortress l-a convins cu înțelepciune să nu o facă.

În 2015, când fondul de hedging a scăzut după o serie de pariuri valutare nepotrivite, Novogratz a părăsit Fortress și și-a vândut acțiunile în firmă. Plin de bani, ieșit din finanțele mainstream și brusc în derivă, l-a contactat pe un prieten vechi de la Princeton, Joe Lubin, care fondase recent o firmă, ConsenSys, pentru a construi aplicații blockchain. Când nou-șomerul Novogratz a mers să-l viziteze pe Lubin la biroul ConsenSys din Brooklyn la scurt timp după deschidere, „acesta a fost momentul meu revelator", spune el. „Am fost ceva de genul: «La naiba, nu este doar o meserie. Aceasta este o revoluție!»".

Desigur, revoluțiile sunt adesea precedate de bule. Motiv pentru care, la scurt timp după ce a fost jefuit la o conferință din 2017, Novogratz spune că a început să-și lichideze stocul de bitcoin. În ianuarie 2018, a lansat Galaxy Digital și și-a propus să obțină acceptul de masă pentru cripto, despre care ajunsese să creadă că ar putea deveni o clasă de active permanentă. El spera să își transforme compania în „Goldman Sachs din lumea cripto", care să ofere tranzacționare, servicii de consiliere și servicii bancare de investiții de la „cei mai deștepți băieți din cameră".

(Dezvăluire completă: ultima dată când am scris despre bitcoin pentru *Newsweek*, la începutul anului 2019, am găsit argumentul lui Novogratz atât de con-

vingător, încât am fost cuprins de frenezie. După ce am publicat povestea, am făcut o investiție simbolică în compania sa în 401 (k), precum și într-o porțiune dintr-un bitcoin. Am urmărit imediat cum totul scade ca valoare.)

Novogratz știa că cel mai mare obstacol în calea adoptării instituționale este trecutul negru, obscur, al bitcoinului. Încă de la început, a căutat să obțină legitimitatea criptomonedei. El și echipa sa l-au convins pe fostul primar al orașului New York, Mike Bloomberg, a cărui companie media are 300.000 de abonați, să lanseze indicele Bloomberg Galaxy Crypto, care oferă date în timp real privind evoluția prețului a nouă criptomonede, inclusiv bitcoin, ethereum și XRP, printre altele. Indicele acordă monedelor o oarecare credibilitate.

„Oamenii spun: «Stați, acesta este un lucru real dacă apare într-o ediție a Bloomberg", spune Novogratz. „Pare puțin. Dar nu este. Este modul în care iei ceva care a venit de la margine și îl transformi în mainstream".

După ce Bloomberg a lansat indexul în mai 2018, Novogratz a renunțat la întâlniri cu directori din Wall Street pentru a explica cum funcționează bitcoinul, de ce ar trebui să investească în acesta și de ce este mai mult decât un simplu instrument pentru spălătorii de bani.

Jucătorii clasici au început să intre în piața criptomonedelor la scurt timp după explozia primei bule. Au apărut noi companii care vizează construirea infrastructurii necesare pentru ca instituțiile să investească în bitcoin. Una dintre cele mai proeminente a fost o bursă înființată în august 2018 de Jeffrey Sprecher, președintele Intercontinental Exchange, care deține și gestionează bursa din New York și alte 25 de alte piețe financiare.

Sprecher a format o companie, Bakkt, împreună cu soția sa și cu viitorul senator american Kelly Loeffler, care a lucrat ca CEO al acesteia, și a solicitat aprobarea de reglementare pentru tranzacționarea contractelor futures pe bază de bitcoin. Sprijinul companiei Sprecher a fost un câștig pentru susținătorii criptomonedelor. Bursa a început să tranzacționeze contracte futures în septembrie 2019 și, în septembrie următor, tranzacționa câte 15.955 de bitcoin pe zi, în valoare de 200 de milioane de dolari în momentul anunțului.

Au intrat și alți investitori. Tyler și Cameron Winklevoss, de renume pe Facebook, au debutat în 2015 compania Gemini Trust, pe care o vor transforma într-o mare casă de schimb al criptomonedelor. Compania a lucrat cu statul New York, pentru a arăta că se supune regulilor și pentru a obține o parte din aroma „rigurozității finanțelor tradiționale" menită a scutura imaginea haiducului cripto, spune Noah Perlman, directorul operațional al Gemini Trust. În 2016, compania a devenit primul exchange licențiat oficial din Statele Unite pentru ethereum, o altă criptomonedă, după ce guvernatorul Andrew Cuomo și-a anunțat aprobarea.

Recrutarea lui Perlman de către Gemini Trust, în octombrie 2019, inițial ca șef al conformității, a reprezentat un alt impuls pentru susținătorii cripto. Ca fost avocat al Agenției Americane Antidrog, asistent al procurorului general SUA și director general al Morgan Stanley, Perlman nu era străin de problemele de legalitate anterioare ale bitcoin - știa cum traficanții de droguri și spălătorii de bani foloseau moneda pentru a se sustrage autorităților.

Perlman a fost unul dintre numeroasele exemple ale modului în care companiile de tranzacționare a criptomonedelor au angajat talente din zona finanțelor de succes, cu background în zona reglementării, pentru a le ajuta să câștige legitimitate.

O PIESĂ DE TEATRU
Jucătorii obișnuiți au început să cumpere criptomonedă la scurt timp după explozia primei bule. Mai jos: Jeffrey Sprecher, soția sa și viitorul senator american Kelly Loeffler au format o companie, Bakkt, pentru a tranzacționa contracte futures pe bază de bitcoin.

FOTO: DIN STÂNGA: MIKE MCGREGOR/CONTOUR/GETTY; ILYALIREN/GETTY

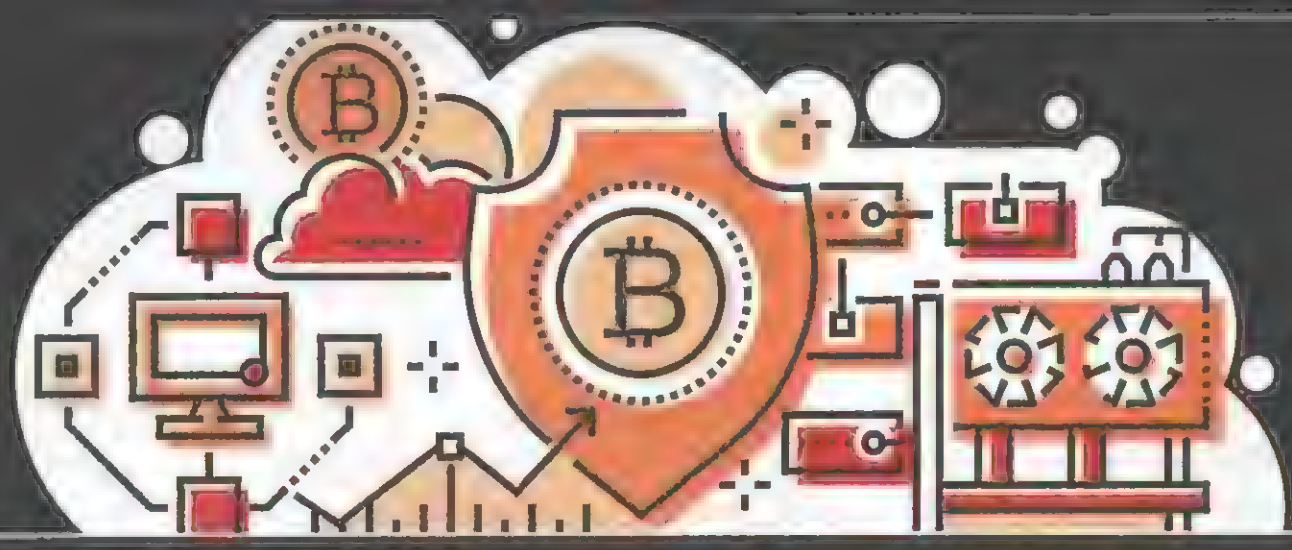

O FOAIE DE TRUCURI CRIPTO

Nu sunteți la curent cu elementele de bază ale bitcoinului și ale altor criptomonede? Directorul editorial *Newsweek*, Hank Gilman, a obținut date clare de la [illegible], redactor-șef al site-ului web de criptomonede *Decrypt*.

[illegible]

Acestea sunt active digitale, spre deosebire de monede. Nu poți atinge și ține în mână bitcoin dar cand te conectezi la serviciile bancare online, îți vezi soldul și ai încredere că există. Poți deține aur, fără să vezi și să atingi vreodată lingourile de aur așa-zise. Intrăm într-o lume în care o parte din ce în ce mai mare din lucrurile pe care le prețuim pot fi doar digitale și totuși dețin valoare.

Câteva dintre avantajele activelor criptografice viteză, intimitate, intervenții reduse. Transferurile tradiționale de bani pot dura câteva zile până la decontare, iar în 2021 asta este inacceptabil. Tranzacțiile cripto se înregistrează pe un registru public, imuabil, pentru ca toți să le vadă, iar tu elimini intermediarul, cum ar fi banca ce încetinește procesul.

[illegible]

Introduceți doar ceea ce ați fi pregătit să pierdeți. Unul dintre investitorii scrupuloși, de carieră, care susțin cripto, pledează să începeți cu doar 2% până la 5% din portofoliul dvs. Devine acceptat ca un alt tip de activ standard de care să îi aveți în portofoliu împreună cu acțiuni, obligațiuni, metale prețioase și ETF-uri.

[illegible]

Există mai multe case de schimb valutar virtual pe care le-ați putea folosi, dar Coinbase s-a impus cu succes pentru persoanele fizice, în SUA, pentru noii veniți. Vi creați un cont, vă verifică că sunteți cu adevărat voi și cumpărați câteva monede. Alte case bine cunoscute sunt Gemini Trust, Kraken, Binance și Bitstamp. De asemenea, puteți cumpăra bitcoin prin Robinhood, Square și PayPal, astfel încât o mulțime de noi veniți sunt susceptibili să le folosească doar dacă știu și au încredere în aceste nume și au deja conturi acolo.

[illegible]

În retrospectivă, sfârșitul anului 2017, când bitcoinul a crescut la 20.000 de dolari și apoi în februarie 2018, a scăzut cu 65%, arăta ca un balon. Dar acum bitcoinul este în jur de 59.000 de dolari. S-ar putea ca bitcoinul sau altă criptomonede de top să se prăbușească din nou? Absolut. Dar spuma actuală nu se referă doar la speculații de prețuri, există și mai multe companii publice care adoptă cripto pentru plăți și mai multe companii publice care construiesc cripto și divizii blockchain. Văd o industrie care se maturizează, care nu dispare.

[illegible]

SEC a reprimat companiile care au lansat jetoane și au făcut mulțimi fără produse. Fiscul tocmai a început să solicite oamenilor să-și declare valute câștigurile din cripto pentru impozitare. CFTC a declarat bitcoin o marfă și astfel își consideră o parte a jurisdicției sale. Multe agenții guvernamentale diferite doresc să aibă un cuvânt de spus în reglementare, iar mai multe reguli vin. Cu toate acestea, întrebarea dvs. este adesea pusă sub forma simplă: Criptoul meu este asigurat pentru faliment? Și răspunsul la asta este nu.

[illegible]

Acest lucru depinde dacă vă referiți la investiție sau la tehnologie. Bitcoin este criptomoneda originală și cea mai sigură pentru începători care doresc să își scufunde un picior, cumpărând o cantitate mică. Însă ethereum, lansat în 2015, este un blockchain special conceput pentru contracte inteligente, iar pe ethereum se construiesc tot felul de proiecte și aplicații interesante. Așadar, oamenii care folosesc ethereum vă vor spune că este un blockchain mai bun și, dacă sunteți de acord, ați cumpăra niște ether, simbolul ethereum.

[illegible]

În acest moment, colectibilele cripto - cărți de tranzacționare digitale sau clipuri video digitale cu momente sportive, spectacole muzicale - sunt foarte căutate. Există, de asemenea, o piață de artă cripto cu maturizare rapidă. Dar după ce PayPal și Tesla au anunțat că vor lăsa clienții să plătească în cripto, sunt interesat să văd dacă mai multe companii vor oferi această opțiune și dacă cineva le acceptă de fapt. În acest moment, poate cu creșterea prețurilor cripto, oamenii nu vrea să își cheltuiască monedele, vrea să le dețină ca o investiție.

[illegible]

Cred că deocamdată este o speculație pe termen scurt pentru creșterea rezervelor - la rândul lor, a stocurilor. Tesla a obținut un profit de 1 miliard de dolari în prima lună după achiziționarea bitcoin din ianuarie - mai mult decât profitul întregului său grup din 2020 din vânzarea de mașini. Dar companiile care cumpără bitcoin ca speculație sunt separate de toate inovațiile interesante și construirea de produse care se întâmplă în cripto.

[illegible]

De fapt, este foarte interesant ce se întâmplă cu cardurile de recompensă Bitcoin. Aproape în liniște, Visa și MasterCard au emis o mână de cărți de credit și de debit care le vor oferi utilizatorilor bani înapoi în bitcoin, mai degrabă decât mile de zbor sau alte avantaje. A existat, de asemenea, o creștere a recompenselor pentru cumpărături care vă oferă bani înapoi în cripto. În ceea ce privește plata cu monede virtuale, există diferite soluții potențiale pe Amazon sau la alți comercianți obișnuiți. De exemplu, vă puneți criptomonede pe un card cadou, apoi îl utilizați. Dar nu cred că mulți oameni în acest moment sunt dornici să își cheltuie cripto. Vor să le țină.

În 2018, Coinbase, un exchange digital cu sediul în Silicon Valley, de 8 milioane de dolari, care a anunțat o ofertă publică de acțiuni în martie, l-a angajat pe Brian Brooks să ocupe funcția de ofițer șef de conformitate. Brooks, fost partener administrativ la Washington D.C., sediul central al puternicei case de lobby O'Melveny & Myers, avea legături strânse cu industria bancară și lucrase patru ani ca vicepreședinte executiv, consilier general și secretar corporativ la Fannie Mae.

În 2020, după doi ani la Coinbase, Brooks s-a alăturat Biroului American al Controlului Valutei (OCC), în calitate de sub-controlor adjunct și șef de operațiuni, un puternic adăpost guvernamental de unde să promoveze interesele industriei. Având ca responsabilitate asigurarea integrității sistemului bancar american, OCC este singura instituție americană cu autoritatea de a acorda licențe pentru bănci naționale și de a stabili ce constituie o bancă. De asemenea, le poate retrage instituțiilor care nu respectă regulile. Aproximativ 70% din băncile americane sunt reglementate de OCC.

Sub Brooks, Biroului american al Controlului Valutei a emis o serie de „scrisori interpretative" care au reprezentat un pas important spre asigurarea băncilor preocupate de legalitatea și riscul asociat criptomonedelor, spune Kristin Smith, director executiv al Blockchain Association, un grup de advocacy din Washington DC. Scrisorile clarificau că băncile pot stoca legal bitcoin deținute în „portofele digitale" pentru clienții lor, pot conecta calculatoare la registrul digital bitcoin și își pot stabili propriul „nod" blockchain.

În ianuarie, OCC a acordat, pentru prima dată, o licență bancară națională unei firme, Anchorage, pentru a acționa ca custode de criptomonede și pentru a deține legal cripto în numele clienților săi. La scurt timp, OCC a acordat un document similar lui Protego. Aceste acțiuni au permis constatarea faptului că instituțiile cripto funcționează acum în cadrul sistemului de reglementare al guvernului ca entități legitime supuse supravegherii și regulilor de protecție a consumatorilor din finanțele tradiționale.

„Aceste tipuri de acțiuni care vin de la OCC au trimis un semnal pozitiv că cripto sunt aici pentru a rămâne", spune Smith. „Au fost cu adevărat importante."

Aceste eforturi contribuie la explicarea motivului pentru care atitudinile față de cripto pe Wall Street și în restul instituțiilor financiare s-au schimbat dramatic în ultimele luni. În plus, la sfârșitul anului trecut, Wall Street a crezut că lideri precum Paul Tudor Jones și Stanley Druckenmiller au dezvăluit că dețin bitcoin, ceea ce însemna că bitcoinul nu mai era ceva de care să-ți fie rușine.

Astfel am intrat în februarie, când piața cripto a făcut un salt cuantic în mainstream. Rick Rieder, ofițerul șef de investiții al Blackrock, a recunoscut pentru prima dată că firma sa, cel mai mare manager de active din lume, a început să „se ocupe de bitcoin".

Morgan Stanley a început să cumpere bitcoin pentru unii clienți și a dezvăluit că a luat o participație de 10% la MicroStrategy, o companie de software tranzacționată în NASDAQ care deține miliarde de dolari în bitcoin în bilanț. Goldman Sachs și-a reînviat biroul de tranzacționare cripto și BNY Mellon, cea mai veche bancă a națiunii, a declarat că intenționează să deschidă o unitate de active digitale la sfârșitul acestui an.

>> „ACEȘTIA SUNT OAMENI FOARTE PUTERNICI, INFLUENȚI, DAR, ÎN CELE DIN URMĂ, NU ESTE ÎN INTERESUL PUBLICULUI CA TRANZACȚIILE SĂ SE DESFĂȘOARE ÎNTR-UN MOD CARE NU ESTE UȘOR DE URMĂRIT"

PHER GOODNEY/BLOOMBERG/GETTY

FĂRĂ RUȘINE
Pe măsură ce investitorii mari dezvăluie planurile de a investi în bitcoin și Wall Street crede că liderii sunt încântați de această idee, moneda digitală câștigă legitimitate. În dreapta sus: Elon Musk; jos stânga: Stanley Druckenmiller; în dreapta jos: Michael Saylor.

Elon Musk, șeful Tesla, a făcut echipă cu Jack Dorsey, șeful companiei de plăți Square, și cu Mass-Mutual Insurance, printre alții, pentru a transfera în bitcoin o parte din numerarul corporativ al companiei sale de mașini electrice. El a achiziționat un portofoliu modest de 1,5 miliarde de dolari în bitcoin și a anunțat că va accepta moneda ca plată pentru vehiculele sale.

Virgin Galactic acceptă acum bitcoin pentru călătoriile spațiale.

Investiția lui Musk este redusă în comparație cu cea a MicroStrategy, o companie de software de business intelligence, care în ultimul an a acumulat o participație de 4,5 miliarde de dolari. CEO-ul Michael Saylor spune că a început să cumpere la începutul anului trecut, deoarece investitorii săi se așteaptă să obțină o rentabilitate care, cel puțin, ține pasul cu creșterea S&P 500. El a explicat că păstrarea fondurilor de rezervă ale companiei sale în numerar, pe măsură ce Fed a inundat piața cu dolari noi, nu mai părea o opțiune.

„Nimeni nu poate rămâne în afaceri deținând un miliard de dolari în numerar într-un cont bancar care produce 15 puncte de bază, deoarece costul a tot ceea ce doriți să cumpărați crește cu 25% pe an", a arătat Saylor pentru *Newsweek*. „Este o idee îngrozitoare".

Aur digital

Rămâne de văzut dacă atitudinea în schimbare este suficientă pentru a stabili dacă bitcoin și alte criptomonede sunt aici pentru a rămâne.

Nu toată lumea este convinsă. Kenneth Rogoff, economist la Harvard, fost economist șef al Fondului Monetar Internațional și expert atât în crizele financiare, cât și în independența băncii centrale, spune că situația economică unică actuală, creată de încetinirea cauzată de pandemie, face dificilă extrapolarea în viitor.

„Este cam greu de știut dacă înseamnă ceva, atunci când ratele dobânzii sunt atât de scăzute", spune Rogoff. „Vom ști mai bine când ratele dobânzilor vor începe în cele din urmă să crească. Pentru ca bitcoinul să aibă o valoare pe termen lung - și subliniez pe termen lung - trebuie să existe o utilizare care să nu fie doar o tranzacționare a unei criptomonede pentru alta, cum ar fi schimbul de cărți de benzi desenate sau cărți de tranzacționare".

Este sceptic că o astfel de justificare există în circumstanțe normale - cel puțin una suficient de puternică pentru a depăși dezavantajele. Bitcoin, remarcă el, este „numerar pe steroizi" - mai ușor de mutat decât numerarul clasic și la fel de greu de urmărit - motiv pentru care Hezbollah și alte organizații ascunse îl folosesc. El se așteaptă să continue dezbaterea cu privire la cât de mult să fie reglementat bitcoin și alte criptomonede. Pentru consumatorul normal, bitcoin în sine suportă costuri mari de tranzacționare și este ineficient din punct de vedere al mediului. „Dacă bitcoin va fi tot mai mult folosit pentru tranzacții de rutină", spune el, „va fi reglementat mai mult. Fiecare bancă centrală se uită la asta".

Rogoff recunoaște că, pe măsură ce oamenii mai puternici și mai influenți cumpără cripto ca un depozit de valoare - un fel de „aur digital" - devine din ce în ce mai dificil pentru autoritățile de reglementare occidentale să elimine complet aceste monede.

„Aceștia sunt oameni foarte puternici și influenți, dar, în cele din urmă, nu este în interesul publicului ca tranzacțiile să se desfășoare într-un mod care nu este ușor de urmărit", spune Rogoff. „Susținătorii ar putea să cumpere pe unii politicieni pe termen scurt, dar toată lumea se uită la asta, fiecare trezorerie. Autoritățile de reglementare mi-au spus: «Uite, pentru moment sunt inovații care ies din acest spațiu; dacă vom vedea vreodată o mulțime de tranzacții în țara noastră, o să ne implicăm, dar, pentru moment, procedăm cu prudență.»".

În cele din urmă, crede el, guvernele din întreaga lume vor interzice probabil comercianților să folosească bitcoin și instituțiilor financiare să îl accepte. „În acest moment, guvernele nu au intervenit. Dar o vor face". (Ca și cum ar fi un indiciu, la doar câteva zile după ce l-am intervievat pe Rogoff, Reuters a citat un înalt oficial guvernamental indian care a menționat că cea mai mare democrație a lumii va deveni probabil prima economie majoră care va considera criptomoneda ilegală.)

Argumentul lui Rogoff a fost folosit pentru a justifica noile cerințe de raportare privind criptomonedele propuse în ultimele zile ale Administrației Trump, prin care caselor de schimb de valute virtuale li se cere să urmărească ce fac clienții lor cu monedele achiziționate și unde se îndreaptă.

Într-un aparent efort de a evita blocarea inițiativei, secretarul Trezoreriei, Steven Mnuchin, a dezvăluit propunerea chiar înainte de Crăciun, pentru dezbatere publică într-o perioadă de 15 zile marcate de vacanță. Lobbyiștii din industrie au lucrat de-a lungul sărbătorilor, au adunat peste 7.000 de comentarii care se opuneau regulilor și l-au angajat pe Paul Clement, fost Solicitor General și unul dintre cei mai puternici lobiști din Washington D.C.

> >> „PE MĂSURĂ CE OAMENII DEVIN MAI PUȚIN ENTUZIASMAȚI DE BITCOIN, VALOAREA ACESTUIA AR PUTEA SCĂDEA CONSIDERABIL. NU ARE O VALOARE FUNDAMENTALĂ INTRINSECĂ, AȘA CUM ARE, DE EXEMPLU, AURUL"

În cele din urmă, Trezoreria a fost de acord să prelungească perioada de dezbatere publică, astfel încât conducerea la Casa Albă să fie preluată de Administrația Biden. Smith, de la Blockchain Association, este convins că actualii oficiali ai Trezoreriei adoptă o abordare „mult mai rezonabilă" pentru a găsi o soluție la problema spălării banilor.

Smith susține că, din moment ce băncile nu sunt obligate să urmărească modul în care clienții cheltuiesc numerar clasic după ce îl retrag, este nedrept să se solicite caselor de schimb cu monede virtuale să urmărească tranzacțiile cu criptomonede. Dacă vor câștiga în cele din urmă disputa rămâne de văzut.

Alți foști angajați ai autorităților de reglementare și experți sunt mai puțin siguri decât Rogoff că reglementarea strictă este inevitabilă. Dar ei avertizează că evaluările actuale ale bitcoin pot fi nesustenabile. Unul dintre acești sceptici este Raghuram Rajan, profesor de finanțe la Școala de Afaceri Booth din cadrul Universității din Chicago, al cărui curriculum lung include stagii de economist FMI și guvernator al Băncii Rezevelor din India; în 2005, a fost printre primii care a avertizat asupra riscurilor crescânde pentru sistemul financiar din SUA, avertisment care a părut profetic când bula subprime a apărut câțiva ani mai târziu.

Rajan spune acum că bitcoin și alte criptomonede „sunt văzute din ce în ce mai mult ca o clasă de active care este apreciată pur și simplu pentru că alții o apreciază. În această măsură, are unele caracteristici ale ceea ce economiștii numesc un balon - ceva care este valoros doar pentru că toți ceilalți cred că este valoros. Ceea ce înseamnă că are potențialul de volatilitate.

SCEPTICII
Nu toată lumea este convinsă că Bitcoin, care spre deosebire de aur nu are valoare intrinsecă, este aici pentru a rămâne. Unii economiști avertizează asupra unei reglementări iminente și chiar a unor interdicții directe. De sus în jos: Kenneth Rogoff; American Eagle și lingouri de aur de la South African Krugerrand; și Raghuram Rajan.

Pe măsură ce oamenii devin mai puțin entuziaști în legătură cu balonul, valoarea acestuia ar putea scădea considerabil".

Volatilitatea bitcon este legendară. De exemplu, deși de la căderea sa din 2019, tendința generală a fost de creștere, valoarea bitcoinului a oscilat în fierăstrău de atunci până la noua bulă care a început în toamna anului trecut. Nimeni nu este responsabil pentru menținerea valorii sale, așa cum ar face o bancă centrală cu o monedă tradițională. Bitcoin, spune Rajan, nu are „o valoare fundamentală intrinsecă, așa cum ar putea avea, de exemplu, aurul".

Petrecere

Novogratz insistă că nu mai există cale de întoarcere. Bitcoin nu este atât o monedă, cât o mișcare socială, spune el - una care acum a adunat o masă critică de adepți. Când îi cer să dezvolte, el mă îndreaptă spre un videoclip, „Cum să începi o mișcare", al antreprenorului Derek Sivers. Un bărbat la bustul gol, în pantaloni scurți, dansează vesel, singur, pe un deal cu iarbă, înconjurat de oameni veniți la picnic, care stau pe pături. Pare ridicol. Dar în curând sosește un al doilea dansator și se alătură mai întâi stingherit, urmat de încă trei, și apoi de încă trei. În cele din urmă, aproape toată lumea dansează - și atunci cine pare ridicol? Puținii care rămân pe margine.

Jucătorii mari din America corporativă și de pe Wall Street urăsc să fie primii pe ringul de dans, dar „acum toată lumea se alătură dansului", spune Novogratz, ceea ce explică „curba de adoptare accelerată" a bitcoin. Firma sa, Galaxy, a beneficiat foarte mult - cu active administrate de 1,2 miliarde de dolari, câștigurile sale în trimestrul 4 al anului 2020 au crescut cu 650 la sută. Între timp, prețul acțiunilor sale a crescut de la un minim de 52 de cenți la peste 15 dolari, când în martie, Morgan Stanley, care gestionează mai mult de 4 trilioane de dolari, a anunțat planuri pentru a permite consilierilor săi financiari să cumpere bitcoin în numele clienților prin fondurile de investiții ale Galaxy. Acest anunț a făcut ca acțiunile Galaxy să crească apoi la peste 20 USD pe bucată - o creștere de peste 30% în două zile.

„Cel mai important lucru care s-a întâmplat în întregul ecosistem bitcoin s-a întâmplat în ultimele două luni", spune el.

„Pentru că, în ultimele două luni, toată lumea din lumea tehnologiei și din lumea finanțelor a spus: «Este aici pentru a rămâne.» Nu mai este o dezbatere. S-a terminat. Dezbaterea s-a încheiat. Cripto este acum o clasă de active. A sosit masa critică. Suntem pe deal și rulăm repede la vale".

Cu toate acestea, când este presat, Novogratz recunoaște că nu există nicio modalitate de a ști dacă „constructul social" care susține bitcoinul se va prăbuși sau nu.

„Nu știm asta", spune el.

Nu vede niciun semn că se va întâmpla în curând. Dar dacă lucrurile ar trebui să se schimbe? Ce se întâmplă dacă banii inteligenți încep să caute ieșiri și Novogratz se găsește din nou printre o mulțime de fani ai lui Paris Hilton? Poate oricând să facă ceea ce a făcut ultima dată: vinde pentru un profit curat.

ISTORIA RESCRISĂ

„Hotel Rwanda", de la erou la terorist

Managerul Hôtel des Mille Collines din Kigali, Paul Rusesabagina, a salvat peste o mie de oameni de la genocidul din Rwanda. Acum este judecat în țară, acuzat că este membru al unei organizații teroriste. – *Adina Mutăr*

AFIȘUL FILMULUI „Hotel Rwanda", despre genocidul împotriva tutsi și despre salvatorul Rusesabagina.

ÎN SEARA ZILEI DE 27 AUGUST 2020, PAUL RUSESABAGINA a aterizat pe aeroportul internațional din Dubai cu un zbor Emirates din Chicago. Plănuise să meargă în Burundi în aceeași noapte, la invitația unui pastor protestant.

Rusesabagina i-a trimis un mesaj soției sale Taciana: „Sunt aici, acum suntem la controlul de frontieră". Apoi s-a cazat la hotelul Ibis Styles din Dubai, potrivit unui document din Emiratele Arabe Unite. Constantin Niyomwungere, pastorul care îl invitase în Burundi, îl aștepta.

Paul și Constantin au plecat la aeroportul Al Maktoum, unde s-au îmbarcat într-un avion privat operat de GainJet, o companie aeriană charter folosită frecvent de Guvernul rwandez. Când avionul a aterizat cu puțin înainte de răsăritul soarelui, Rusesabagina a presupus că a ajuns în Burundi.

Dar forțe de securitate l-au înconjurat și l-au băgat într-o mașină, fiind anunțat că e arestat. Atunci, Rusesabagina și-a dat seama că

BIBLIOTECA ALEPH

PREȘEDINTELE RWANDEI Paul Kagame (stânga) și soția sa Jeanette Kagame participă la o ceremonie de comemorare a 27 de ani de la genocidul din Rwanda împotriva tutsi. În masacru au murit un milion de persoane în doar 100 de zile

FOTO: HABIMANA THIERRY/ANADOLU AGENCY VIA GETTY IMAGES

nu aterizase în Burundi, ci în capitala rwandeză Kigali. Căzuse într-o capcană: prietenul său, pastorul, lucra cu regimul președintelui rwandez Paul Kagame.

Rusesabagina este acum acuzat de terorism și se află în proces la Kigali.

Este o prăbușire profundă pentru un bărbat care a fost odinioară sărbătorit pentru umanitatea sa și care acum stă în boxa acuzaților.

Aliați în război, dușmani pe timp de pace

Povestea lui Paul Rusesabagina este la fel de încurcată și epică ca cea a întregii țări, scrie *Der Spiegel*. Mai presus de toate, însă, este povestea a doi bărbați care au fost aliați în război și care acum se confruntă unul cu celălalt ca dușmani.

Kagame și Rusesabagina au fost apropiați în războiul care a devastat țara. În 1994, cel din urmă a ascuns de milițiile hutu membri ai grupului etnic tutsi și huti moderați, în Hôtel des Mille Collines din Kigali, în timp ce Kagame era lider al Frontului Patriotic diin Rwanda, un grup rebel tutsi.

În prezent, însă, Rusesabagina se referă la președintele rwandez ca la un dictator și cere să fie răsturnat. Kagame, la rândul său, îl consideră pe Rusesabagina ca fiind un terorist și un provocator.

În ultimii ani, președintele a arestat și a ucis o serie de persoane din opoziție, dar Rusesabagina deține cetățenia belgiană și o carte verde americană. Trăind în exil în Statele Unite, a crezut că nu este la îndemâna lui Kagame.

Acest lucru a făcut ca revolta să fie și mai mare atunci când Guvernul rwandez l-a capturat vara trecută. Human Rights Watch a descris-o ca pe o „dispariție forțată", iar Parlamentul European a denunțat încălcarea legii. Pe de altă parte, Kagame a lăudat-o ca fiind o operațiune de informații „impecabilă".

La prima vedere, rolurile în lupta pentru putere dintre Kagame și Rusesabagina sunt clar stabilite. Într-o parte se află un dictator care nu se ferește să încalce legea pentru a-și persecuta criticii. De cealaltă parte, se află „un campion al democrației și al drepturilor omului", după cum este caracterizat de organizațiile de profil.

Dar lucrurile nu sunt atât de simple.

În ultimele săptămâni, *Der Spiegel* a evaluat dosarele instanțelor și documentele interne, discutate cu oficiali din Rwanda, SUA și Europa, cu rudele și însoțitorii lui Rusesabagina, precum și cu cei implicați în procesul de la Kigali. Kagame însuși nu a fost disponibil pentru un interviu și autoritățile nu au permis accesul reporterilor la închisoarea din Kigali pentru a discuta cu Rusesabagina.

„Hotel Rwanda" a șters amintirea din război

Astăzi nu există nimic la Hôtel des Mille Collines din Kigali care să evoce dramele care s-au desfășurat aici în urmă cu 27 de ani. Nu există nicio placă care să comemoreze victimele genocidului, iar numele lui Rusesabagina nu este menționat nicăieri.

Angajații hotelului rămân tăcuți când sunt întrebați despre celebrul fost manager.

Rusesabagina s-a născut în 1954 dintr-un tată hutu și o mamă tutsi. Timp de secole, etnia nu a jucat niciodată un rol important în Rwanda, dar a existat întotdeauna un „sâmbure" conflictual, de care au beneficiat ocupanții europeni, mai întâi Germania și apoi Belgia, după Al Doilea Război Mondial, care au încurajat conflictele etnice pentru a putea controla mai bine țara.

Cu puțin timp înainte de independență, în 1962, tensiunile au devenit din ce în ce mai violente. Mii de tutsi au fost uciși de extremiști hutu, iar zeci

de mii au fugit în țările vecine, inclusiv familia lui Kagame.

În aprilie 1994, președintele Rwandei, Juvénal Habyarimana, un hutu, a fost ucis după ce avionul în care se afla a fost lovit de o rachetă. Nici acum nu se știe dacă atacul a fost lansat de extremiști tutsi sau hutu.

Actul a declanșat un val oribil de violență. În doar câteva săptămâni, extremiștii hutu au masacrat un milion de tutsi și huti moderați. Ucigașii au folosit macete, topoare și puști. Femeile au fost violate în fața copiilor lor, bărbaților li s-au tăiat membrele înainte de a fi arși de vii, copiii au fost uciși cu sânge rece. Europa și SUA nu s-au amestecat să oprească crimele, în timp ce Franța a înarmat milițiile hutu.

Roméo Dallaire, comandantul misiunii ONU în Rwanda la acea vreme, crede că 5.000 de soldați ar fi fost suficienți pentru a preveni genocidul.

Poporul a fost lăsat să se descurce singur. Supraviețuirea oamenilor a depins de noroc și de curajul unor indivizi precum Paul Rusesabagina.

„Paul a salvat viața mea și a familiei mele", spune Odette Nyiramilimo, medic care a devenit ulterior ministru Social sub Kagame. Nyiramilimo a lucrat în același spital cu soția lui Rusesabagina, Taciana, în anii 1990. Familiile erau apropiate. Când au început asasinatele, Rusesabagina a adus-o pe Nyiramilimo, soțul ei și cei patru copii ai lor la Mille Collines, împreună cu propria soție și cei patru copii ai lor. La un moment dat, toți au dormit în aceeași cameră.

„Paul i-a primit pe toți care au reușit să ajungă la hotel", spune Nyiramilimo.

Refugiații s-au adăpostit în Mille Collines timp de 11 săptămâni. Când au rămas fără apă, au băut din piscină. Rusesabagina a mituit soldații guvernamentali cu bani, whisky și trabucuri pentru a-și proteja oamenii de milițiile hutu și a cerut ajutor prin telefon Guvernului SUA și Națiunilor Unite.

În tot acest timp, Paul Kagame și trupele sale au avansat din Uganda spre capitală. Kagame fusese instruit în armata ugandeză și în SUA, dar s-a alăturat unui grup rebel care lupta cu armata hutu. După victoria asupra regimului hutu, la 37 de ani, a devenit ministru al Apărării, vicepreședinte și câțiva ani mai târziu președinte al Rwandei.

O țară disciplinată

Kagame are acum 63 de ani. Pare un om aproape fragil, dar a condus Rwanda cu mână de fier mai bine de două decenii. Apropiații îl descriu ca fiind disciplinat, neclintit și meticulos. Se spune că se trezește la 3 dimineața pentru a studia rapoartele și dosarele, iar gărzile sale îi bat pe cei ce greșesc.

Kagame a reușit să reconstruiască Rwanda pe dărâmăturile genocidului. Vizitatorii sunt surprinși de cât de ordonat apare orașul Kigali față de alte metropole din Africa.

Fațadele de sticlă ale birourilor și ale clădirilor comerciale strălucesc, oamenii respectă restricțiile impuse de coronavirus și toată activitatea orașului pare extrem de ordonată.

Rwanda este o țară mică, cu o populație de peste 12 milioane de oameni, înconjurată de vecini mai mari. Economia sa a crescut totuși cu până la 10% în ultimii ani.

Kagame a pompat milioane în infrastructură, a deschis școli și a stabilit unul dintre cele mai bune sisteme de sănătate din Africa. Există mai multe femei în Parlament decât în orice altă țară din lume. Kigali este acum al doilea cel mai important centru de conferințe din Africa după Johannesburg.

Puține alte țări au primit atât de mult ajutor pentru dezvoltare proporțional cu populația lor ca Rwanda. Kagame este un invitat la conferințe internaționale, cum ar fi Forumul Economic Mondial din Davos.

„Aveam nevoie de o poveste de succes după 1994", spune un diplomat european la Kigali, „iar Paul Kagame ne-a oferit-o".

Ceea ce au ignorat mult timp susținătorii lui Kagame din Occident a fost modul în care fostul lider rebel își transforma din ce în ce mai mult țara într-o dictatură. El a aliniat mass-media și sistemul judiciar, a suprimat opoziția și i-a arestat pe criticii regimului.

În timpul alegerilor prezidențiale din 2017, s-a declarat câștigător cu aproximativ 99% din voturi. Unul dintre motivele pentru care străzile din Kigali sunt atât de curate este faptul că poliția

PROCES NEDREPT
Paul Rusesabagina (centru) este escortat de ofițeri de poliție la procesul său de la Curtea Kicukiro din Kigali, Rwanda, pe 17 septembrie 2020. Este acuzat de terorism și alte crime.

FOTO: STRINGER/ANADOLU AGENCY VIA GETTY IMAGES

închide cerşetorii în lagăre neoficiale.

David Himbara, fost consilier al preşedintelui, acum în Canada, este critic: „Paul Kagame nu a renunţat niciodată la mentalitatea de război", spune el. „Se simte permanent persecutat".

Kagame a început vânătoarea opozanţilor peste hotare

Serviciul de informaţii din Rwanda a început să-i vizeze pe oponenţii lui Kagame din străinătate, cum este şi cazul eroului din „Hotel Rwanda".

După căderea guvernului hutu, Rusesabagina nu s-a simţit în siguranţă în Rwanda, fugind în Belgia, prin Uganda, împreună cu soţia sa Taciana şi cei şase copii (patru ai lor, plus fetele fratelui său, adoptate după ce părinţii au fost ucişi), unde a solicitat azil. A fost şofer de taxi şi a reuşit să cumpere o casă într-o suburbie a Bruxelles-ului.

Obişnuia să povestească pasagerilor despre ce s-a întâmplat în Rwanda şi aşa a auzit regizorul Terry George despre Hotelul Mille Collines, în 2002. George a fost fascinat de poveste şi i-a cerut lui Rusesabagina să-l însoţească în Rwanda într-o călătorie de cercetare. Doi ani mai târziu, „Hotel Rwanda" a fost lansat în cinematografe.

Filmul s-a bucurat de un succes teribil şi a schimbat complet viaţa lui Rusesabagina. Peste noapte, a devenit din şofer de taxi o celebritate. La premiera din Los Angeles, a mers pe covorul roşu alături de Angelina Jolie şi Matt Damon.

Iniţial, filmul a fost bine primit şi în Rwanda. La o proiecţie din 2005 la Kigali, Paul Kagame a stat lângă regizorul Terry George, iar preşedintele i-a mărturisit mai târziu actorului Don Cheadle, care l-a interpretat pe Rusesabagina, că este recunoscător pentru atenţia pe care filmul a adus-o ţării sale.

Rusesabagina a folosit faima pentru a lansa o carieră în slujba drepturilor omului. A participat la mitinguri de pace cu vedete precum George Clooney şi Elie Wiesel, în timp ce jurnaliştii l-au comparat cu Oskar Schindler, omul de afaceri care a salvat peste o mie de evrei de naziști.

IMAGINE DIN FILM

La început, Rusesabagina l-a apreciat pe Kagame, pentru că a eliberat ţara de teroarea miliţiei Interahamwe. Dar, aflând despre acţiunile sale dictatoriale, despre „vânătoarea de vrăjitoare" după opozanţii aflaţi peste hotare, a descris Rwanda în memoriile sale, „Un om obişnuit", ca pe o „naţiune guvernată de şi în beneficiul unui grup mic de tutsi de elită".

Imediat, regimul Kagame a prezentat câţiva martori de la Hotelul Mille Collines care au declarat că Rusesabagina nu a salvat tutsi, ci doar a stors bani de la ei.

O acuzaţie veche, pentru că Rusesabagina a luat bani şi bunuri de la refugiaţi pentru a reuşi să-i protejeze de miliţiile hutu aflate la poarta hotelului. Oricând puteau intra şi extermina pe toţi cei aflaţi acolo, 1.200 de oameni. Toţi au supravieţuit însă prin tertipurile managerului.

În 2009, agresori neidentificaţi au pătruns în casa lui Rusesabagina din Bruxelles. A trebuit să plece şi s-a stabilit în Texas.

A pus bazele Fundaţiei Hotel Rwanda Rusesabagina, care oferă sprijin orfanilor şi văduvelor din ţară, şi a contribuit, de asemenea, la lansarea Mişcării Rwandeze pentru Schimbarea Democrată (RMDC), o coaliţie a grupurilor de opoziţie care include Frontul de Eliberare Naţională (FLN), o aripă armată.

Conform unui dosar confidenţial scris de diplomaţii europeni din Kigali, Rusesabagina a susţinut ani de zile non-violenţa şi toleranţa, „dar acum s-a radicalizat".

El este acuzat de regimul Kagame de apartenenţă la o organizaţie teroristă, crimă şi jaf. Procesul urmează să fie transmis în direct pe YouTube.

„Datorăm dreptate victimelor terorii FLN", a declarat ministrul de Externe al Rwandei, Vincent Biruta.

Este puţin probabil ca Rusesabagina să primească un proces echitabil la Kigali. Kagame pare hotărât să-l facă să tacă pe principalul său critic. Rusesabagina are 66 de ani. Dacă este condamnat, este posibil să nu părăsească niciodată închisoarea în viaţă.

JOCURI OLIMPICE

Trei sportivi calificați într-o săptămână

România are acum 63 de sportivi care merg la Jocurile Olimpice și există posibilitatea ca alți 20 - 30 să se califice în perioada următoare. În ianuarie 2020, țara noastră avea 55 de atleți care aveau deja bilete pentru Tokyo.

LARISA IORDACHE ESTE, FĂRĂ îndoială, surpriza fericită a gimnasticii românești. Venită după trei ani de pauză din cauza unor accidentări, Larisa a reușit să ajungă rapid în top și să se califice pe ultima sută de metri, bolnavă fiind, la Jocurile Olimpice de la Tokyo.

Gimnasta a încheiat pe locul 4 calificările de la individual compus, după trei sportive din Rusia, la Europenele de Gimnastică de la Basel, Elveția. O sportivă era deja calificată, iar dintre următoarele două clasate doar una avea dreptul să obțină biletul pentru JO, astfel că Larisa Iordache a obținut biletul pentru Tokyo pe 21 aprilie.

„Ceea ce nu se știe însă este că Larisa a concurat aseară nefiind în cea mai bună formă fizică. A luptat cu propriul organism și a tras până la capăt. Nu a mai permis vreunui impediment să îi mai stea în calea visului.

O eroină, am putea spune. De ce spunem asta? Pentru că Larisa a avut parte de o seară grea, o seară în care a ajuns la spital, cu febră, dureri și stare generală proastă. Primele investigații au dezvăluit o infecție la nivelul rinichilor, însă determinarea diagnosticului este în desfășurare", au dezvăluit cei din Federația Română de Gimnastică, pe pagina oficială de Facebook.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

MERG MAI DEPARTE
Chiar și cu o problemă medicală, Larisa Iordache s-a calificat la Tokyo. Ovidiu Ionescu a întregit echipa de tenis de masă a României care va participa la Jocurile Olimpice. Iulian Teodosiu va reprezenta scrima din România alături de Ana Maria Popescu

România mai are doi gimnaşti calificaţi la Jocurile Olimpice: Marian Drăgulescu şi Maria Holbură.

Tenis de masă

Ovidiu Ionescu şi-a asigurat prezenţa la Tokyo, pe 25 aprilie, după semifinala câştigată pe tabloul al doilea în turneul european de calificare de la Guimaraes (Portugalia). Românul l-a învins pe Paul Drinkhall (Marea Britanie) cu scorul de 4-1. Federaţia Română de Tenis de Masă are calificată la JO echipa feminină, condusă de antrenorul Viorel Filimon, şi două sportive din două posibile în proba de simplu: Bernadette Szocs şi Elizabeta Samara.

De asemenea, se aşteaptă confirmarea ITTF pentru calificarea dublului mixt Bernadette Szocs şi Ovidiu Ionescu.

Scrimă

Iulian Teodosiu merge la Tokyo după ce a câştigat, la 25 aprilie, concursul de calificare de sabie de la Madrid. El a acces direct în sferturile de finală ale competiţiei, unde l-a întâlnit pe bulgarul Ivan Mandov. Iulian s-a impus cu 15-7 şi s-a calificat pentru semifinale. Aici, adversar i-a fost turcul Enver Yildirim: 15-3. În finală, Teodosiu l-a întrecut pe Andrei Yagodka din Ucraina cu 15-11. Tot la scrimă, România o mai are calificată la Jocurile Olimpice pe Ana Maria Popescu (spadă).

FOTO: GETTY IMAGES; INQUAM PHOTOS / ŞTEFAN CONSTANTIN; FACEBOOK

Încă 20-30 de sportivi români au şanse bune de calificare

Ce speranţe mai avem

Canotajul este sportul cu cele mai bune şanse de a califica încă 20 de sportivi. La europenele de la Varese, ambele echipaje 8+1 au fost pe primele două locuri (fetele aur, băieţii argint). De asemenea, mai sunt discipline la care linia se trage în lunile mai – iunie.

Şansele de calificare pentru alte sporturi sunt: Judo: 5 sportivi; Tenis: 6-7 sportivi; Lupte: 1 sportiv; Atletism: 2-3 sportivi; Tir: 1 sportiv; Haltere: 1 sportiv

Toţi sportivii calificaţi

România are acum 63 de sportivi calificaţi la JO 2020 la 13 discipline sportive:

- **Atletism (5):** Florentina Iuşco (săritura în lungime), Alina Rotaru (săritura în lungime), Claudia Bobocea (1.500 m), Daniela Stanciu (săritura în înălţime), Alin Firfirică (aruncarea discului);
- **Baschet (4):** echipa feminină 3x3;
- **Box (1):** Cosmin-Petre Gîrleanu (cat. 52 kg);
- **Canotaj (18):** patru rame masculin, dublu vâsle feminin - categorie uşoară, patru rame feminin, dublu vâsle masculin, dublu vâsle feminin, dublu rame feminin, dublu rame masculin;
- **Ciclism (2):** Vlad Dascălu (mountain bike), (ciclism pe şosea);
- **Fotbal (18):** echipa naţională olimpică;
- **Gimnastică artistică (3):** Maria Holbură (individual compus), Larisa Iordache (individual compus), Marian Drăgulescu (sărituri);
- **Înot (2):** Robert Glinţă (100 m spate), Daniel Martin (100 m spate);
- **Kaiac-canoe (2):** canoe-2 masculin pe 1.000 m;
- **Lupte (1):** Alina Vuc (cat. 50 kg);
- **Scrimă (2):** Ana-Maria Popescu (spadă), Iulian Teodosiu (sabie);
- **Tenis de masă (4):** echipa feminină (3 jucătoare), Bernadette Szocs (simplu), Elizabeta Samara (simplu), Ovidiu Ionescu (simplu);
- **Tir sportiv (1):** Laura Ilie (puşcă aer comprimat 10 m).

Jocurile Olimpice de la Tokyo vor avea loc în perioada 23 iulie-8 august 2021.

Primul vaccin contra variolei

14 MAI 1796: MEDICUL ENGLEZ EDWARD JENNER, DIN BERKLEY, administrează primul vaccin contra variolei, boală care omora cel puțin 3 din 10 persoane infectate și lăsa cicatrici grave.

Jenner a observat că lăptăresele și fermierii care făcuseră variola vacii nu se îmbolnăveau de variolă. Atunci a prelevat țesut infectat dintr-o pustulă de variola vacii de la o lăptăreasă pe nume Sarah Nelmes și l-a introdus în pielea unui copil de nouă ani, James Phipps, băiatul grădinarului său. Copilul a fost expus de mai multe ori în următoarele luni la virusul variolei, dar nu s-a îmbolnăvit niciodată.

Jenner și-a continuat experimentele, iar în 1801 a publicat tratatul „Despre originea inoculării vaccinului", în care a scris că speră ca descoperirile lui să ducă la „anihilarea variolei, cea mai înspăimântătoare năpastă care s-a abătut asupra omenirii".

Organizația Mondială a Sănătății și-a propus eradicarea variolei pentru prima dată în 1959, campania dând însă greș. În 1967, a fost reluată, la acel moment variola fiind deja eradicată în America de Nord – din 1952 – și Europa – din 1953. Până în 1971, variola fusese eradicată în America de Sud, Asia – 1975 – și Africa – 1977.

Termenul de „vaccin" provine de la termenul pe care Jenner l-a dat variolei vacii – „variolae vaccinae" - „vacca" fiind termenul latin pentru „vacă". Termenul a fost propus de Louis Pasteur, în onoarea lui Jenner și a primei vaccinări.

La două secole de la prima inoculare, în 8 mai 1980, Organizația Mondială a Sănătății a declarat oficial dispariția variolei prin vaccinare.

7-20 MAI

Singurul premier britanic asasinat

11 mai 1812: Primul ministru britanic Spencer Perceval a fost asasinat în holul Camerei Comunelor, fiind primul și unicul premier britanic care a căzut victimă unui atentat. Nici azi nu sunt clare motivele asasinului, John Bellingham, un comerciant din Liverpool, care ar fi putut scăpa neobservat în haosul de după crimă. Bellingham a fost spânzurat la doar patru zile de la crimă, ceea ce a generat întrebarea dacă nu s-a dorit să se ascundă astfel o conspirație împotriva lui Perceval.

Pacea de la Buftea

7 mai 1918: România, fiind separată de aliații din vest, este forțată să semneze tratatul de pace de la Buftea cu Puterile Centrale. Tratatul prevedea cedarea trecătorilor din Carpați către Austro-Ungaria și a unei părți din Dobrogea către Bulgaria. Documentul a fost semnat, din partea română, de premierul Alexandru Marghiloman. Regele Ferdinand nu l-a ratificat însă niciodată, iar în octombrie 1918, când era evident că Puterile Centrale pierdeau războiul, chiar Marghiloman a anulat tratatul.

Mandela, președintele Africii de Sud

10 mai 1994: Nelson Mandela devine primul președinte de culoare al Africii de Sud. La primele alegeri multirasiale din această țară, din 27 aprilie 1994, Congresul Național African a obținut 64% din voturi. Mandela avea 75 de ani la preluarea puterii și, în 1999, nu a mai candidat, deși Constituția permite două mandate prezidențiale consecutive, de cinci ani. Președinția lui Mandela a fost marcată de efortul de reconciliere și de consolidarea democrației multirasiale.

Magic FM
always great music

MAGIC MORNING

cu Liana Stanciu

Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00
make life magic

BIBLIOTECA ALEPH

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: • Manpres Distribution București • Calliope S.R.L. Ploiești • Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:

• E-mail: abonamente@newsweek.ro.
• Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalități simple de abonare ▸ Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează și trimite talonul de mai jos — Newsweek

Nume, prenume ▸

Adresa completă: Str. ▸ **Nr.** ▸ **Bl.** ▸ **Sc.** ▸ **Et.** ▸ **Ap.** ▸

Localitate ▸ **Județ / Sector** ▸

Cod poștal ▸ **Telefon** ▸ **E-mail** ▸

Am achitat suma de ▸ **lei cu ordin de plată nr.** ▸

din data ▸ **către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674,**

în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna ▸

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 129 lei
6 luni: 249 lei
12 luni: 489 lei

Abonament PRINT

3 luni: 89 lei
6 luni: 169 lei
12 luni: 329 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista va continua să apară bilunar, cu excepția lunilor iulie și august, când va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

SUNTEM
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE

KISS FM

ÎMPREUNĂ
SUNTEM

#

Conform studiului de audiență realizat în perioada 31 august - 13 decembrie 2020 de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, KISS FM este ascultat zilnic de 2.292.500 de persoane și este lider de audiență în România de 12 ani consecutiv. Vă mulțumim!

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025